

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

ELTÉRŐ ÉRDEKEK ÜTKÖZŐPONTJÁBAN	3. oldal
FELHÍVÁS HAJDÚ-BIHAR MEGYE LAKOSSÁGAHOZ	3. oldal
A NAPLÓ POSTÁJA	4. oldal
KÖNYVKIADÁS ÉS ISMERETTERJESZTÉS	5. oldal
PRÓBASZÜNETBEN	5. oldal
FILMNAPLÓ	5. oldal

**Művészeti pártaktívák
Debrecenben**

Június 20-án, hétfőn délután a különböző művészeti szövetségek kommunisztáinak részvételével művészeti pártaktívülésre került sor a Szakszervezetek Megyei Tanácsának székházában, melyben többek között jelen volt *Dankaházi János*, az SZMT titkára, *dr. Szekecs Antal*, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője és *Körtvélyesi Gyula*, a Debrecen városi pártbizottság titkára.

Pataki György, a megyei pártbizottság osztályvezetője köszöntötte a résztvevőket, a megyénk kulturális intézményeiben dolgozó kommunisztákat. Majd *dr. Onosi László*, a megyei pártbizottság titkára tartott referátumot.

Bevezetőjében ideológiai és kulturális életünk általános helyzetéről szólt. A közeljövőben két fórum — az országos agitációs, propaganda és művelődéspolitikai aktívák január 11-12., valamint az MSZMP KB április 12-13-i ülése — foglalkoznak a magyar kulturális és ideológiai élet kérdéseivel. A két tanácskozáson megfogalmazódott, hogy napjainkban megdőnt az ideológiai kérdések szerepe, s ezek előtérbe kerültek mindennapi politikánkban.

A magyar kulturális és művészeti életre sokszínűség, a nyitottság, az alkotói szabadság a jellemző, azon-

ban jelentkeznek bizonyos negatív tendenciák is, amelyek szükségessé teszik a marxista kritika erősítését, a szocialista művészeti értékek propagálását.

Ezt követően *dr. Onosi László* megvénk ideológiai, művészeti, kulturális életnek helyzetét elemezte. Jellemző Hajdú-Bihar kulturális életére is a sokszínűség. Örvendtes, hogy megnőtt a művészeti alkotóműhelyek száma (Alföld, Csokonai Színház, Kodály Kórus, MÁV Filharmonikusok Zenekara). Olyan jelentős alkotók, művészek élnek szűkebb pátriánkban, akiknek művei nemcsak a megye határain belül ismertek, de országos kisugárzásuk is. Példamutató a művészek közművelődési feladatvállalása, közeleti elkötelezettsége. Ugyanakkor találkoznak ideológiai, eszméleti bizonytalanságokkal, a marxista kritika nálunk sem elég erős, és a párt- és állami szervek esztelenkedni következetlenségei is megtalálhatók.

A megyei pártbizottság az MSZMP XII kongresszusa és a megyei pártértekezlet óta végzett munka áttekintésekor foglalkozott a megye ideológiai és kulturális életével is és meghatározta az elkövetkezendő időszak művelődéspolitikai feladatait. A jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a művészeti al-

kotóműhelyek, szövetségek munkájának segítésére, az elfogadott művelődéspolitikai irányelvek érvényesítésére. Ez elsősorban az alkotóműhelyekben dolgozó és a különböző művészeti szövetségekben tevékenykedő kommuniszták feladata. A kulturális és közművelődési intézményekben működő pártbizottságoknak pedig segítséget kell nyújtaniuk ahhoz, hogy a fiatal művészek kommunisztává váljanak, tehát a pártépítő munka az elkövetkező időszak egyik fontos feladata. Törekedni kell arra is, hogy a művészek több társadalmi, közeleti megbízatást kapjanak, s be kell őket vonni a művészeti kérdések vitájába. A KISZ-re is jelentős feladatok várnak, így többek között, hogy az ifjúságpolitikai klub keretében hozzák létre a fiatal művészek Csokonai Klubját Debrecenben.

A művészeti szövetségek feladatairól szólván említette *dr. Onosi László*, hogy az eddigieknél szorosabb együttműködést kell teremteni a megyénkben meglévő művészeti szövetségek és az alkotóműhelyek között. Befejezésül a megyei pártbizottság titkára hangsúlyozta az egységes cselekvés, az azonos gondolkodás és a szocialista elkötelezettség fontosságát.

A művészeti pártaktívulás *Pataki György* zárszavával fejeződött be.

Megnyiták az ifjúsági építőtáborok

Hétfőn megnyiták az ifjúsági építőtáborok. A mezőgazdaságban 81 helyen dolgoznak a fiatalok. Az idén 47 ezer diák részvételével számolnak a mezőgazdasági nagyüzemek. A szerződéseket a megyei KISZ-bizottságok és az üzemeltető gazdaságok április végéig megkötötték. A táborozás egységes elvek szerint történik, kétoldali szerződések alapján. A turnusok időtartama általában két hét, de az igények és lehetőségek szerint lehet szervezni egyhetes, illetve háromhetes építőtábor is.

A MEM-től kapott tájékoztatás szerint a jutalmazási rendszer alapelvei 1983-ban is változatlanok. Az építőtáborok jutalmazási alapját a fiatalok munkateljesítményei szerint elszámolható munkabérek és a táborozó fiatalokat terhelő költségek (naponként és fejenként ötven forint) különbözete adja. Változott viszont a munka feltételrendszere és a jutalmazási alap felosztása. Az idén az a terv, hogy a szerződéseket alapján, valamint jobb munkaszervezés révén a napi bruttó átlagkereset országos átlagban érje el a száz forintot.

Az építőtáborozók jutalmazását — a fizikai dolgozók alapterékének megállapítására vonatkozó rendelkezések alapján — a munka mennyiségének és minőségének figyelembevételével állapítják meg. A jutalmazási alap felhasználásáról a táborvezetőség a táborban bevonásával közösen dönt. Az idei évtől a KISZ KB határozata alapján — a jutalmazási alap egy részét fel lehet használni mozgalmi, politikai és diákcélokra.

A brigádiversenyben legjobb eredményt elért fiatalok — a munkaverseny értékelése alapján — elnyerik a Kiváló Brigád címet, és tárgyjutalomban részesülnek. A kiváló brigádok számára meg határozás a jutalmak megállapítása a táborban hatáskörébe tartozik. Ennek pénzügyi feltételeit — táborozónként és turnusonként, személyenként minimum húsz forintot — a táborhelyen az üzemeltetőnek kell biztosítani. Pontosan meghatározták a táborvezetőség jutalmazásának feltételeit is.

A MEM a fiatalok munkáját elismerve és értékelve az idén is alapozott létre az építőtábori mozgalmában több éven keresztül végző diákfiatalok és táborvezetőségi tagok jutalmazására. (MTI)

Elutazott Prágába, a béke-világtalálkozóra a magyar delegáció

Pozsgay Imréné, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa főtitkárának vezetésével hétfőn elutazott Budapestről az a delegáció, amely hazánkat képviseli a prágai béke-világtalálkozón. A küldöttség búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent *Andrej Barcák*, Csehszlovákia budapesti nagykövete is. (MTI)

A csehszlovák fővárosba érkező külföldi delegációk között megkülönböztetett szeretettel fogadták *Valentyina Tyereskovát*, a szovjet nőszövetség elnökét. (Telefotó — CTK—MTI—KS)

Losonczi Pál üzenete

Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke üzenetet intézett a prágai béke-világtalálkozó résztvevőikhez:

„A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a magam nevében köszöntöm Önöket, a világtalálkozó résztvevőit, akik a világ mindentől, a legkülönbözőbb ideológiai, politikai, vallási nézeteket valló embereitársaság képviselői gyűltek össze Prágában. Tanácskozásuk már elnevezésében is megjelöli a közös célt: az együttes cselekvést a békéért, az életért, a nukleáris háború elhárításáért.”

Napjainkban, amikor a fegyverkezési verseny fokozódása és a nemzetközi feszültség előzede súlyosan veszélyeztetik a nemzetközi békét és a biztonságot, különösen fontos, hogy a békeszerető erők képviselői minden lehetséges nemzetközi fórumon folytassák a párbeszédet, és megtalálják azt a közös cselekvési irányt, amely megfelel minden nép alapvető és jogos érdekeinek.

A magyar nép számos más néppel együtt átélt a háborúk borzalmait, és megismerkedett a békéért. A második világháború befejezése óta kemény, kitartó munkával dolgozó népünk lerakta a szocializmus alapjait. E békében eltelt 38 esztendő alatt népünk életszínvonala soha nem látott mértékben javult, kiszélesedtek demokratikus vívmányaink. Napjainkban egyre nehezebbé válik nemzetközi politikai és gazdasági körülmények közötti tesztünk komoly erőfeszítéseket elért eredményeink megőrzésére, a béke feltételeinek megteremtésére. Népünk a világ valamennyi népével közösen elkövetkező jövőjéért felelős. A béke és a biztonság megteremtésében. Az emberiség előtt álló világméretű problémák — az éhínség, a nyomor, az irrasztatlanság, a szociális és egészségügyi ellátatlanság, a környezetvédelem, az energiaellátás — úgyszintén ezt követelik.

Meggyőződésem, hogy az emberiséget fenyegető nukleáris háború elkerülhető. A haladás, a béke hívei együttesen nagyobb erőt képviselhetnek, mint a háborús konfliktusokat szítók, és léteznek azok — az enyhülés időszakában létrejött — alapok, melyeken a kölcsönös bizalom erősítésével ki lehet alakítani a különböző társadalmi berendezkedésű országok feszültségmentes viszonyát, a kölcsönös előnyökkel járó együttműködést.

Biztosítom Önöket, hogy a szocialista társadalmat építő magyar nép, a Magyar Népköztársaság — szövetségesei, a Varsói Szerződés tagállamai oldalán és a világbéke megvédelméért tenni képesek vagyunk. A béke megőrzése érdekében. Világtalálkozójuk minden résztvevőjének erőt, egészségét, felelősségteljes munkájához sok sikert kívánok.”

Sugárzástechnika a mezőgazdaság és az élelmiszeripar szolgálatában

Dr. Berényi Dénes akadémikus, az ATOMKI igazgatója nyitotta meg tegnap délelőtt a *sugárzástechnikai módszerek alkalmazása a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban* címmel rendezett, két napot át tartó szimpoziumot. Mint azt már lapunkban hírül adtuk, a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában június 20-án és 21-én a sugárzástechnikai kutatásokról és gyakorlati alkalmazásukról két szekcióban üléseznek a meghívott szakemberek.

A sugárzástechnikai kutatások hazánkban és világszerte egyaránt rövid múlttal rendelkeznek, ennek ellenére számos területen jelentős eredményekkel gazdagították az agronómiai tudományokat. Az eredmények gyakorlati hasznosítása az elmúlt évtizedekben világszerte gyorsan fejlődött és differenciálódott. Elmondható, hogy az atomtechnika békés célokra való alkalmazásának számtalan lehetősége kínálkozik az élővilág valamennyi területén. E tudományterület áttekintése, elemzése és a továbbhaladás módjainak megvitatása céljából tartotta a szakszervezetek a Debreceni Akadémiai Bizottság, hogy az MTA Atommagkutató Intézetével, a Debreceni és a Godóllói Agrártudományi Egyetem, valamint a Hernádi Multiradáció közreműködésével megszervezte a szimpoziumot. Minderre azért került sor Debrecenben, mert

az országban egyedül a Debreceni Akadémiai Bizottság keretén belül működik olyan munkabizottság, amelynek céljai között az atomtechnikai módszerek és ismeretek feltárása, valamint a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén való alkalmazhatóság szerepel. (Mint a szakemberek előtt ismeretes, Debrecenben épül, és 1985-ben már működni fog az U-103 ciklotron, amely egyéb kutatásokon kívül az atomtechnika mezőgazdasági és élelmiszeripari vonatkozású kutatásai-nyújt lehetőségeit.)

A kétnapos szimpoziumon öt témacsoportban több előadás hangzik el. Az előadások összefoglalóiból arra lehet következtetni, hogy az atomtechnika mezőgazdasági és élelmiszeripari hasznosítása igen széles skálájú. A radioaktív izotópok és a

nyomjelző technika mezőgazdasági alkalmazása témacsoportban a szakemberek a növényi tápanyag-felvételi rendszerek vizsgálati eredményeivel foglalkoznak. Az alacsony sugárdózisok stimulációs célokra való alkalmazásának témakörében többek között a vetés előtti magbesugárzásnak a termésössze-tesztvekre gyakorolt hatásával foglalkoznak.

A szekcióüléseken meg tárgyalják az élelmiszerek tartósítási technológiájával, valamint a tápos takarmányipari készítő anyagok fertőtlenítésével kapcsolatos eredményeket is. Szó lesz továbbá a radiomutációs vizsgálatokról, a tartósítási, a raktározási és védekezési módszerek javításáról, és a dozimetria, a besugárzó berendezések témakörében is érdekes előadásokra kerül sor.

Ifjúgárdisták Hajdúszoboszlón

Móricz István, az Ifjú Gárda országos parancsnoka nyitotta meg június 20-án délelőtt Hajdúszoboszlón a polgári védelmi bázison az Ifjú Gárda polgári védelmi alegységparancsnokok immár kilencedik alkalommal megrendezett táborát.

Az egyhetes tábor elméleti és gyakorlati foglalkozásain a fiatalok az új ifjúgárda szakképzési feladatok ismeretét is elmélyítik, de tartanak elsősegélynyújtó gyakorlatot is. Szerdán, június 22-én harci tőrán adnak számot az otthon, illetve itt a táborban elsajátított tudnivalókról. Csütörtökön az „Edzett ifjúgárdisták” sportnapon, pénteken pedig technikai bemutatót vesznek részt. A tábor június 25-én, szombaton zárul.

Az ifjúgárdisták táborozásán a fiatalok az új ifjúgárda szakképzési feladatok ismeretét is elmélyítik, de tartanak elsősegélynyújtó gyakorlatot is. Szerdán, június 22-én harci tőrán adnak számot az otthon, illetve itt a táborban elsajátított tudnivalókról. Csütörtökön az „Edzett ifjúgárdisták” sportnapon, pénteken pedig technikai bemutatót vesznek részt. A tábor június 25-én, szombaton zárul.

Nyolcszáz ezer tonna olaj megtakarítható

A gázellátás fejlesztéséről

Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt 1985-ig fokozatosan növeli a földgáz-kitermelést. Főleg a lakások fűtésére és a kommunális intézmények ellátására, továbbá a mezőgazdaságban és az iparban a fűtő-, illetve tüzelőolaj helyett használnak a gazdaságosabb földgázt.

A lehetőségekről Kusztor Ferenc, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt gázszolgáltatási igazgatója tájékoztatta az MTI munkatársát.

A növekvő termelés feltételeinek biztosítására a VI. ötéves terv időszakában a tervezett mintegy 1,2 milliárd forinttal többet, összesen 15,5 milliárd forintot fordítanak célcsoportos beruházásokra — mondotta. — Így az 1980. évi, hatmilliárd köbméterrel szemben — az előzetes számítások szerint — a termelés 1985-re eléri a 7,2 milliárd köbmétert. A cél az, hogy el-

sősorban ott helyettesítsék az olajat, ahol a gázellátás gazdaságosan megoldható, és jelentősnek ígérkezik a kőolajmegtakarítás. 1981-82-ben már évente 100-110 ezer tonna olajat helyettesítettek földgázzal.

A földgáztermelés és -felhasználás 2000-ig terjedő komplex fejlesztési feladatait összefoglaló tanulmány szerint — amelyet az OMFÉ készített — új fogyasztók bekapcsolásának jelenlegi üteme mellett Magyarországon 15 év alatt 360 ezer lakásban építhető ki a vezetékes gázszolgáltatás, s ezzel a lakások 28-30 százalékában lesz gázellátás. A palackos gáz használóinak száma az országban meghaladja a 2,2 milliót, s a tervek ötvenként 300-350 ezres növekedéssel számolnak.

A műanyag földgázvezetékek és az olcsó nyomászabá-

lyozó állomások lehetővé teszik a mezőgazdaságban a földgázfelhasználás gazdaságos növelését. Az iparban két évtized alatt a fogyasztás mintegy 30 százalékos bővülésével számolnak, amivel részben a növekvő termelés energiaszükségletét fedezik, s egyúttal bizonyos mennyiségű kőolaj helyettesítését is lehetővé teszik.

A távlati elképzelés szerint 1995-ig a földgázfelhasználás növelésével mintegy 350-400 ezer tonna fűtőolaj és 450 ezer tonna tüzelőolaj takarítható meg. Mindez lehetővé teszi, hogy a kőolajat egyre kisebb arányban használják tüzelésre, s mind nagyobb hányadban feldolgozzák termékeket — benzint, gázolajat, vegyipari cikkeket stb. — készítsenek belőle.

(MTI)

Új nevek a kínai vezetők közt

PEKING, (MTI) — Pekingtonban hétfőn délután a 6. országos népi gyűlés ülésén lezárult a fontos állami tisztségviselők megválasztásának, illetve a jelöltekre vonatkozó döntések meghozatalának szakasza. A központi (állami) katonai bizottság elnökeként, Teng Hsziao-pingnek ajánlása alapján döntöttek a bizottság tagjairól, a miniszterelnök, Csou Ce-jang jelölése alapján pedig a kormány összetételéről. Megválasztották a legfelsőbb népi bíróság elnökét és Kína főügyészét.

A KKP KB katonai bizottságának tagjai bekerültek a központi (állami) katonai bizottságba is, mégpedig mindnyájan alelnöki minőségben. Öket egészíti ki a politikai főcsoportfőnökség vezetője, a vezérkari főnök, a honvédelmi miniszter és a hadtápló-főcsoportfőnökség vezetője. Mindkét bizottság élén Teng Hsziao-ping áll.

Az új összetételű kínai kormányban 45 minisztere van. Egy évvel a leépítések és összevonások után a miniszterelnök-helyettesek számát kettőtől negyre emelték. A tíz miniszterelnök-helyettesi rangú államtanácsos között három új van: Vu Hszüe-csien külügyminiszter, Vang Ping-csien, a pénzügyi tárca felelőse és Szung Ping, az állami tervbizottság minisztere. A minisztériumok vagy az azzal egyenrangú kormánybizottságok, főhatóságok számát kettőtől bővítették. Létrehozták az állambizottsági minisztériumot és a legfőbb állami számvevőszéket.

A bővítésekkel és személycserékkel együtt összesen nyolc új minisztere van a kínai kormánynak. Új a közbizottsági miniszter, az igazságügyminiszter, a mezőgazdasági, állattenyésztési és halászati miniszter, az atomipari és az elektronikai tárca felelőse. Változatlanul Csou Ce-jang miniszterelnök a gazdasági rendszer átszervezésével foglalkozó állami

bizottság miniszteri rangú vezetője.

Az Új Kína szerint az új kormány összetételét az jellemzi, hogy személyi állományába „fiatalabb, szak-

képzett, hivatásos és politikailag kimagasló” emberek kerültek. Új emberek vannak a legfelsőbb népi bíróság elnöki székeiben, illetve a főügyési poszton is.

Li Hszien-nien

PEKING, (MTI) — A 78 éves Li Hszien-nien személyében realista gazdasági szakember, a „kulturális forradalmat” lényegében sértetlenül átvészelt politikust került a legnagyobb kínai állami posztra.

Asztalosinas, amikor bekapcsolódik a munkásmozgalomba. A hosszú menetelés, a Japán elleni harcok és a kínai polgárháború veteránja. A Kínai Népköztársaság kikiáltása után Hupej tartományban töltött be magas szintű párt-, katonai és közigazgatási funkciókat, majd 1954-ben Teng Hsziao-pingtól átvette a pénzügyminiszteri teendőket, és egyben miniszterelnök-helyettesé is kinevezték. A pénzügyminiszteri poszton 1975-ig, a miniszterelnök-helyettesi 1980-ig töltötte be.

A felsőfokú végzettséggel nem rendelkező Li Hszien-nien fokozatosan Kína egyik vezető gazdasági szakemberévé vált. A „kulturális forradalom” idején is megmaradt, Csou En-laj helyettesének, s a „kulturális forradalom” legnagyobb hullámának levonulása után irányítója volt a szétrombolt gazdasági élet újjáépítésének. Bírálta a „nagy ugrás” gazdaságpolitikáját, a káderek vidékre küldését a hatvanas évek elején, s azt mondta, hogy a Mao-idezetek biflázása nem pótolja a szakismereteket. A fanatizált „vörösgárdisták” őt is megfenyegették, s egy hónapra el is mozdították pénzügyminiszteri állásából. A viszonylag rövid ideig tartó meghurcoltatásnak Csou En-laj vetett véget.

A „kulturális forradalmat” mindenek ellenére hatalmasan belül csinálta végig. Pártkarrierje is töretlen: 1956 óta megosztás nélkül tagja a politikai bizottságnak, 1977-ben, a KKP 11. kongresszusán a szűkítő állandó bizottságba is beválasztják. A kínai vezetők világát látott csoportjához tartozik: járt Afrikában, a kelet-európai szocialista országokban, részt vett Ho Si Minh temetésén.

Józan gazdaságpolitikus hírében áll. Jelenlegi nézeteit: az 1982-ben, a holdujév alkalmából elmondott beszéde tartalmazza. Li Hszien-nien kiállt a jól megszervezett gazdaság mellett amelyben a piaci tényezők fontosak ugyan, de másodlagosak. Az életszínvonalat emelni kell, de a mezőgazdaság és az ipar fejlesztése érdekében a felhalmozást sem szabad elhanyagolni. Kína gazdasági és pénzügyi helyzetét konszolidálni kell, az állami kiadásokat és bevételeket szigorú alapon kell helyezni, a gazdaságot hatékonyabbná kell tenni. A kiigazítási politikát folytatni kell.

A kommunák megszervezését követő gazdasági kudarcok idején sürgette, hogy a parasztnak egyéni művelésre adjanak földet. 1983-ban a kínai mezőgazdaság sikereit éppen annak tulajdonítják, hogy növénytermesztéssel foglalkozó parasztnak egyéni művelésre földet utalnak ki, és a termés egy részével, a felvásárlási norma teljesítése után, szabadon rendelkezhetnek.

Az új államfő nevében a „Hszien-nien” annyit jelent: előrelátó.

S. Kovács Ferenc

Halálos baleset

Heves megyében, Dormánd külterületén Fási Zoltán 31 éves gépkocsivezető, debreceni lakos személygépkocsijával áttért az úttól bal oldalára, és ott összetűzközött egy vele szemben haladó személygépkocsival. A baleset következtében a személygépkocsik utasai közül Fási Marianna 5 éves debreceni gyermek olyan súlyos sérülést

szennvedett, hogy kórházba szállítása után meghalt. Hatan — köztük a két gépkocsi vezetője — súlyos, hárman pedig könnyű sérülést szenvedtek.

A vizsgálat eddigi adatai szerint Fási Zoltán szabálytalanul előzött, ezért a rendőrség bevonta vezetői engedélyét, és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

Megkezdődött a XIII. veszprémi tv-találkozó

Veszprémben, a Dimitrov Művelődési Központban hétfőn megkezdődött a XIII. tv-találkozó. Ünneppélyes megnyitóján Maróti Dezső, a városi tanács elnöke és Nagy Richard, a Magyar Televízió elnöke mondott beszédet.

A közélet hírei

Június 20-án, hétfőn a Nemzeti Front helyi bizottságának meghívására kéttagú néprontküldöttség utazott Pótsdamba. Hajdú-Bihar néprontmozgalmát dr. Kolozsvári Lajos, a megyei néprontbizottság elnöke és Szabó János elnökségi tag, a TIVIZIG elnökhelyettese képviseli a Német Demokratikus Köztársaságban. A delegáció június 25-ig tartózkodik Hajdú-Bihar testvérmegyéjében.

Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese hétfőn Zala megyébe látogatott. Zalaegerszegt, majd Lentit kereste fel. Járási aktívatervezletet tartottak a párt- és társadalmi szervezetek képviselői, tanácsai és gazdasági vezetők részvételével. Az aktíválésen Sarlós István időszerű politikai kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket.

A magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság XXX ülészkára Marjai József miniszterelnök-helyettesnek, a bizottság társelnökének vezetésével kormányküldöttség utazott vasárnap Moszkvába. Marjai Józsefet érkezéskor a Szeremetyevói repülőtéren Nyikolaj Talizin, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság társelnöke fogadta. Jelen volt Rajnai Sandor, hazánk moszkvai nagykövete.

Az Elnöki Tanács Rudolf Rossmelsnek, a Német Demokratikus Köztársaság budapesti nagyköveteinek, a magyar-német kapcsolatok fejlesztésében kifejtett tevékenysége elismeréseként a Magyar Népköztársaság Zászlórendjét adományozta. A kitüntetést hétfőn Losonczy Péter, az Elnöki Tanács elnöke adta át.

Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára hétfőn a csaknem 90 ezer lakosú IX. kerület élével ismerkedett.

A Ferencvárosban, a Gát utca 3. számú épületnél, József Attila szülőházánál a vendéget Gál Lászlóné, a kerületi pártbizottság első titkára és Szabados László társelnök fogadta.

Dél előtt a politikai bizottság tagja látogatást tett a nagy múltú, mintegy három ezer dolgozót foglalkoztató Budapesti Húsipari Vállalaton.

Ezt követően Aczél György a kerületi pártbizottságon aktívatervezletet találkozott a kerületi párt-szervezetek titkáraival, vállalatok, intézmények aktívistáival, propagandistákkal, az egyetemi és főiskolai marxizmus-leninizmus tanszökek oktatóival. Előadásában tájékoztatást adott időszerű politikai, ideológiai feledelekről.

A KB titkáranak programja a IX. kerület politikai, állami, társadalmi vezetőivel folytatott tapasztalatcserével zárult.

„Jó tanácsok Felipének”

Egyszerre ironikus és aggodalmas a Tiempo című spanyol hetilap cikkének címe (Jó tanácsok Felipének) és persze tartalma is. Felipe González, a földkerekség alighanem legifjabb kormányfője hétfőn délután katonai különgépen Washingtonba repült, hogy találkozzék Ronald Reagannel, az Egyesült Államok elnökével.

Nyílt titok, hogy a két államférfit nemcsak életkoruk különbözteti meg élesen egymástól, hanem az is, hogy alig van politikai és világnézeti téma, amiben úgy igazán egyetértenének. E találkozó pikantériáját éppen az adja — és ezért figyel rá megkülönböztetett érdeklődéssel a világ —, hogy a közismert és szinte mindenoldali nézetkülönbségeket mennyire sikerül majd tompítani a valóságos és állítólagos érdeközőségek hatására.

A Tiempo ezt a gondolatot brutálisabban fogalmazza meg, amikor így ír: „González most közelről megismerheti a washingtoni politikát; ott aztán semmit sem kérhet ellenszolgáltatás nélkül”.

Igaz. A két fél kölcsönösen sokat akar a másiktól, és tanácskozásuk kimenetelét nyilván az dönti el, melyik fél kényszerül kívánságait magasabb ár megfizetésére.

Mit akar González Reagantól?

Mindenekelőtt: pénzt. A spanyol-amerikai forgalom hárommilliárd dolláros deficitet jelent Madrid számára. Az elnök segíthet ezen, ha akar. És ez nyilván Reagan egyik aduja. Hogyan segíthet? Úgy, hogy a spanyol áruk Amerikába jutását szamos protekcionista törvény akadályozza, de az elnök — megint csak akkor, ha akar — sokat tehet az akadályok enyhítéséért. González valószínűleg megcsilllantja partnerének azt a lehetőséget, hogy Washington támogatathatja Madrid felvételét a Közös Piacba — a spanyolok számára lehetőleg előnyös feltételekkel. Jogilag persze Reagannek nincs módja az EGK befolyásolásra (hiszen az USA nem tagja a Piacnak) —, gyakorlatilag annál inkább... A vendég alighanem megpendíti majd Gibraltár „örökzöld” témáját, azzal a felhaggal, hogy adott esetben elkélne némi amerikai támogatás Angliával szemben.

González egyik reménye sem alaptalan — ha hajlandó megfelelő árat fizetni érte Reagannek.

Mi ez az ár?

Nagyon röviden úgy fogalmazhatnánk, hogy lojalitás, sőt helyenként engedelmesség a NATO és a Pentagon számára döntő katonapolitikai kérdésekben. González így és ezért érkezett el pályafutása alighanem legnagyobb politikai (belpolitikai) dilemmájához. Választóinak ugyanis éppenhogy nem ígérte, hogy lojális lesz az amerikai és atlanti követelésekkel szemben.

A követelések egyik részét a spanyol kormányfő már teljesítette, és ezt nyilván érvként viszi magával útiböröndjében. Arról van szó, hogy Madrid szinte problémamentesen ratifikálta a spanyol-amerikai katonai szerződésnek a Pentagon számára megnyugtató meghosszabbítását, sőt hajlandóan mutatkozott hennkét amerikai vadászbombázó megvásárlására is.

Az igazi nagy ár azonban az eurorakéták és a NATO-tagság témájával kapcsolatos. Gonzáleznek mindkét témával kapcsolatban közismert álláspontja volt a „nem” (illetve NATO-ügynben az ezzel egyenértékű népszavazás) —, és nem utolsósorban ez választási sikereinek titka.

Az ellentmondás feloldhatatlannak tűnik.

Harmat Endre

A pápa Czestochowában

VARSO (MTI). Czestochowában vasárnap a pálos rend Jasna Góra-i kolostorában a szentély fennállásának 600. évfordulója alkalmából II. János Pál pápa részvételével ünnepi istentiszteletet tartottak.

A két és fél óras szertartást, amelyet egyenes adásban közvetített a lengyel központi televízió, 14 bíboros, a lengyel püspöki kar valamennyi tagja, valamint számos külföldi egyházi vezető koncelebrálta. Köztük volt Léka László bíboros, esztergomi érsek, Magyarország primása.

A katolikus egyházfő szentbeszédében a lengyel hívők védőszentje, Mária és az őt ábrázoló 600 éves ikon val-

lási jelentőségéről beszélt. Nagy hangsúllyal szöjt az egyes emberek és a nemzetek szabadságáról, az emberi jogok tiszteletben tartásának jelentőségéről. „A szabadságnak — mondotta a pápa — az építést és nem a rombolást kell szolgálnia.”

A kora reggeltől késő estig tartó rendezvény II. János Pál pápa lengyelországi látogatásának központi vallási eseménye volt.

A katolikus egyházfő ezt megelőzően Varsóban találkozott a lengyel vezetőkkel és tárgyalást folytatott Wojciech Jaruzelski kormányfővel és Henryk Jablonski államfővel. Hétfőn Poznanba, majd Katowicéba utazott.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok Érvényben: 1983. június 21-től

Devizanem	Vételi Árf. 100 egységre Ft-ban	Közép Eladási
Angol font	6530,62	6337,16
Ausztrál dollár	3745,63	3749,38
Belga frank	83,96	84,04
Dán korona	471,32	471,79
Finn márka	769,81	770,59
Francia frank	557,28	557,84
Hollandi forint	1502,23	1503,73
Japán yen (1000)	176,53	176,11
Kanadai dollár	3456,34	3459,80
Kuvaiti dinár	14539,31	14533,86
Norvég korona	384,90	385,39
NSZK márka	1678,42	1680,10
Olasz líra (1000)	28,19	28,22
Osztrák schilling	238,17	238,41
Portugál escudo	40,80	40,84
Spanyol peseta	29,70	29,73
Svájci frank	2014,36	2016,38
Svéd korona	557,06	557,62
Tr. escl. rubel	2397,40	2800,00
USA dollár	4263,19	4267,46

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem:	Vételi Árf. 100 egys. Ft-ban	Eladási
Angol font	6341,05	6733,27
Ausztrál dollár	3636,50	3861,86
Belga frank	81,52	86,56
Dán korona	457,64	485,94
Finn márka	747,46	793,70
Francia frank	541,10	574,58
Görög drachma	48,40	51,40
Hollandi forint	1458,62	1490,48
Japán yen (1000)	171,41	182,01
Jugoszláv dinár	46,72	51,74
Kanadai dollár	3356,01	3563,59
Kuvaiti dinár	14117,24	14990,48
Norvég korona	367,83	602,95
NSZK márka	1629,70	1730,50
Olasz líra (1000)	27,37	29,07
Osztrák schilling	231,26	245,56
Portugál escudo	39,61	42,07
Spanyol peseta	28,84	30,62
Svájci frank	1935,89	2076,87
Svéd korona	540,89	574,35
USA dollár	4139,44	4395,48

A) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 100-as
B) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 500-as

TEJBECSÉLTÉSEK

Néhány esztendővel ezelőtt Hajdú-Bihar megyében a Tejipari Vállalatot alkalmatlanná nyilvánították a háztartásokban megtermelt tej mennyiségének, mondható adása, a tejgyűjtés hiánya, az egész országos tejhiány miatt. Ezért fokozták a tej felvásárlási leten működő mezőgazdasági mezőgazdasági mező. Ily módon korábban nehezebb volt a tej felvétele.

Minden kis mértékben, nem korszaki vizsálatok felszerelési alapján objektív mérhetőek, a tej zsírtartalma és egyéb jellemzői. Így azt az eljárást végzők a tej minőségét alapvetően befolyásolják a tejnyerés során.

A tejházak lóm-próbaszerű hetik a behozott Amennyiben ez között van, a Mivel a vizezés tej fajsúlyát, a sebb tej megfelelő kiszűrhető.

A biharkeres kalász Termékességében Bojtos tejház.

A falu közepén kövessé mellett átalakított épületes, festéses falon találtak római ellenőrök.

Nemcsak Bojtos el a Tejipari Vállalat, a NEB egész járára kiértesítést kezdtek, a sárlás minden területen ellenőrzés szabályozást. Amikor érkeztek az ellenőrzés üvegeket ürít. Pedig a szabályozás tejkészítés minden egyes mennyiségű teles a tartósító mázó üvegbe töltés minden termék mintás üvege legyen, ezért szabályozás esetén 8-ugyanolyan átlagú tejjel lesz leteleve, mint amilyetalmú tejet elad.

Elfelejtett adatok

Bojtos a tej ártízó íven nem jelölt naponta elvétel vizsgálat adatait

Sámson

A Hajdúsámsonos Iskola a központi Kőolaj- és Gázipari Tröszt szervezésében úttábor nyitottak 17-én, a szünidőben a sárospataki Corintus Főiskolában.

A helyszín önmagában is nyereséges és olyan: az alföldi gyerekek várnak a nyárra, a helyük nem mindenki számára nyitott. Szerint a tábor szervezője sem. Cím szerint a magyar nemzet kora és a halad

TEJBEGYÚJTÁS

Eltérő érdekek ütközőpontjában

Néhány esztendővel ezelőtt Hajdú-Bihar megye közsé-
geiben a Tejipari Vállalat
müködött a tejházakat. A
vállalati alkalmazottak vet-
ték át a háztáji gazdaságok-
ban megtermelt tejet, s így
szabályos, klasszikusnak
mondható adás-vétel történt.
A tejgyűjtő házak fenntartá-
sa, kezelése, állagmegóvása
az egész országban nagy gon-
dot okozott a Tejipari Tröszt-
nek. Ezért fokozatosan át-
adták a tej felvásárlását a terü-
leten működő ÁFÉSZ-eknek,
mezőgazdasági nagyüzemek-
nek. Így módosult azonban a
korábbinál nehezebbé vált a
tej átvétele.

Minden kis faluban, termé-
szetesen, nem lehet olyan
korszerű vizsgálóberendezé-
seket felszerelni, amelyek
alapján objektíven és azon-
nal mérhetőek lennének a
tej zsír-, szárazanyag-tartal-
ma és egyéb fontos jellemzői.
Így azt az eljárást javasolta
a Tejipari Vállalat a felvásá-
rlást végző szerveknek,
amelynek alapján maguk is
minősítik a nagyüzemekből
érkező nyerstejet.

A tejházak kezelői talál-
lom-próbáskor ellenőriz-
hetik a behozott tej fajsúlyát.
Amennyiben ez 1,029–1,034
között van, a tej átvételre
képes. Mivel a vizezés csökkenti a
tej fajsúlyát, a higabb, vize-
sebb tej megfelelő pontosság-
gal kiszűrhető.

A biharkeresztesi Arany-
kalász Termelőszövetkezet
kezelésében Bojton is műkö-
dik tejház.

A falu középpontjában, a
kövesút mellett elhelyezkedő
átalakított épületet mesze-
lésre, festésre érett állapot-
ban találták reményében a
népi ellenőrök.

Nemcsak Bojtra látogattak
el a Tejipari Vállalat szak-
emberei, a NEB aktivistái: az
egész járást kiterjedő ellen-
őrzést kezdtek. A tejfelvásá-
rlás minden egyes részle-
tét felőlelő ellenőrzés Boj-
ton néhány szabálytalanságot
talált. Amikor a helyszínre
érkeztek az ellenőrök, a mintás
üvegeket üresen találták.
Pedig a szabályok szerint a
tejkezelő minden egyes alkalmal-
mal a behozott tejjel arányos
mennyiségű mintát köte-
teles a tartósító szert tartal-
mazó üvegbe tölteni. Miután
minden termelőnek külön
mintás üvege kell hogy le-
gyen, ezért szabályos felvásá-
rlás esetén 8–10 nap alatt
ugyanolyan átlagos összetéte-
lű tejjel lesz tele a mintás
üveg, mint amilyen zsirtar-
talmú tejet eladott a terme-
lő.

Elfelejtett adatok

Bojton a tej átvételét rö-
gzőt íven nem jelölték a 8–
10 naponta elvégzendő zsi-
rvizsgálat adatait és a fizikai

tisztaságvizsgálat eredmé-
nyét sem. Amikor a népi el-
lenőrök átvizsgálták az 1982.
január 1-től vezetett elszá-
molás okmányokat, azonnal
kiderült, hogy a mennyiségi
adatokon kívül rendszeresen
„elfelejtették” felvezetni a
vizsgálati eredményeket. Így
a tejtermelők nem a beszá-
llított tej minőségének megfe-
lelő mennyiségű térítést kap-
tak.

Átlagosan 0,3 százalékos eltér-
és mutatkozott a legnagyobb
és a legkisebb zsirtartalmú
tej között. A számlázás vi-
szont úgy történt, hogy a
Tejipari Vállalat által kifize-
tt zsirtartalom alapján
„visszaszámolta” a tejkészle-
t, mennyi zsirt tartalmazott a
termelők által behozott
nyers tej.

Néhány tejtermelő azonnal
kihasználta, hogy nincs el-
lenőrzés, s vizezett tejet szál-
lított az átvételhelyre. Ez pe-
dig élelmiszer-hamisításnak
minősül, s így a mintavételt,
majd a tej elemzését követő-
en a népi ellenőrök javasla-
tára szabálysértési eljárást
kezdteményezett a tanács.

A berettyóújfalui járási-
városi NEB ismertette a ter-
melőszövetkezet vezetőivel.

— Mi történt azóta? — ke-
restük meg Biharkeresztesen
Kun István főállattenyésztőt.

— A tejgyűjtő ház festését,
meszelését elvégeztük. Az el-
adásra kínált tej mintázásá-
ra szolgáló bilakométert rögzí-
títettük, illetve hitelesítettük.
Vásároltunk egy új centrifugá-
tát is, mert a régit nem lehet-
ett megjavítani. Az átvétel
során hibákat elkövető tejké-
szelőt felelősségre vontuk, szí-
gorú megrovásban részesült.
A népi ellenőrök javaslatára
alapján megalkult a tej át-
vételét ellenőrzni jogosult
bizottság, melynek vezetője
Szóke László, a háztáji bi-
zottság elnöke. A termelők
esetleges panaszaihoz köz-
vetlenül a bizottság vezetőjé-
hez vagy bármelyik tagjához
fordulhatnak. Kihirdettük a

zsirovizsgálatok eredményét,
és rendszeressé tettük a fo-
lyamatos mintavételt.

„Véletlenül”

Eddigi tapasztalataink ve-
gyesek. Nem egy alkalommal
előfordult, hogy amikor híre-
ment a faluban: ellenőrzés
van a tejházban, néhányan
nem hoztak tejet. Mások „el-
csúsztak”, és emiatt „véletle-
nül kiöltött a tej”. De olyan
termelő is akadt, aki a tejké-
szítő udvarára jött kannát
mosni. Mindez arra utal,
hogy a tej vizezése nem ma-
radt abba. Néhány szombati,
vasárnap ellenőrzés is el-
kelne a felvásárlási rend
helyreállításához.

Téved, aki azt hiszi, hogy
csak Bojton vizezik a terme-
lők a tejet. Nagyüzemekkel
is előfordult: 8–10 százalékos
vizezt tartalmazó tejet szállí-
tottak a feldolgozóüzembe. A
kistermelőknel a zsirovizsgá-
lat elmaradásának a követ-
kezménye, hogy egyes ter-
melők járandóságuknál töb-
bet, mások kevesebbet kap-
tak. De a másodosztályú tej
miatti veszteséget a termelők-
szövetkezetek viselik, ha a
gyűjtőházakban első osztá-
lyúként átvett tej a további-
tás alkalmával nem bizonyul
kifogástalannak.

A nagyüzemi fejkénél a 250
literes tartály alján hagyott
10–30 liter vizezt néhány gaz-
daság fejő szakmunkása.
Prémiumuk, anyagi érdekük
fűződik ugyanis a minél na-
gyobb mennyiségű tej leadá-
sához. Az eddigi tapasztala-
tok arra utalnak, hogy amíg
a termelők, fejkék csupán a
minél több tej megtermelésé-
ben érdekeltek, addig nem
várható, hogy a minőségre, a
tisztaságra megfelelő figyelt
fordítsanak. Az eltérő
érdekek, a nem elég haté-
kony ellenőrzés miatt sok he-
lyütt még mindig „megéri” a
tejet vizezni.

Hajdú István

A Hajdú megyei Tejipari Vállalat debreceni laboratóri-
umában korszerű berendezésekkel vizsgálják a nyers tejet

Sámsoni gyerekek Sárospatakon

A Haidúsámsoni Altalá-
nos Iskola a művelődési
ház, a Községi Könyvtár, va-
lamint az iskolai könyvtár
szervezésében úttörő-olvasó-
tábort nyitottak meg június
17-én, a szünidő első napján,
a sárospataki Comenius Ta-
nitóképző Főiskola Kollégiu-
mában.

A helyszín önmagában is
nyereséges az olvasótábor-
nak: az alföldi gyerekek szá-
mára a vár, a hegyes kör-
nyék nem mindennapi él-
ményt kínál. S a tervezett
szerint a tábor szakmai prog-
ramja sem. Cím szerint ez a
magyar nemzet kialakulása,
a haza és a haladás fogal-

ma, a haladás és a független-
ség kapcsolatának vizsgálata,
elemzése: a gyakorlatban
azonban vonzóan sokoldalú
programokban realizálódnak
a tétel. Szó lesz többek kö-
zött a nyelvújításról, a sá-
rospataki és a környékbeli
tájnyelv sajátosságairól, s e
témakört nyelvészeti vetél-
kedő zárja. A híres kollégiu-
mi könyvtárral is megismer-
kednek a gyerekek, és alkalm-
uk nyílik önálló kutató-
gyűjtő munkára. Szépalmon
még nézik majd a Kazinczy-
mauzóleumot, elutaznak Sá-
toraljújhelyre, Bodrogkő-
vára, Vizsolyra, Göncre,
Telkibányára, Hollóházára

és Füzérre. Megismerik a
Bodrogköz és a Hegyköz
híkjázmintáit, bebarangol-
ják a Rákóczi-várat, megis-
merkednek Sárospatak for-
radalmi múltjával.

Hogy az olvasótábor (bár-
mely olvasótábor) nem csu-
pán a könyvekkel, könyvtá-
rakkal való ismerkedés al-
kaima: régóta közismert s
tudott. De, úgy tetszik, hogy
ez a tábor még az élmény-
szerűségre épít s egyre gaz-
dagabb programú olvasótá-
borok sorából is kiemelke-
dik gondosan szervezett, igen
sokágú ismereteket, élmé-
nyeket adó napjaival, rend-
szerével.

VALAMIT NEM ÉRTEK

Fogadóóra

Az utóbbi időkben megint
napirendre került a mun-
kaidón túli ügyintézés le-
hetősége. A tanácsoknál ké-
szítik a terveket, mikor mi-
lyen formában oldják meg,
hogy az állampolgároknak
ügyes-bajos dolgajk inté-
zése végett ne kelljen a
munkából egyetlen órára
sem kiszakadni, hanem
akkor is találjanak érdemi
ügyintézőt a hivatalban,
amikor nekik van szabad
idejük.

Nem első kísérlet ez a ta-
nácsoknál. Evekkel ezelőtt
egyszer már kidolgozták
az ügyeleti rendszert, s ül-
tek is hűségeen a beosz-
tott dolgozók az irodákban,
csak éppen ügyfél nem
akadt mutatába sem. Jötték
rendületlenül délelőtt, a
munka dandárjának ide-
jén. Am akiknek a kedvét
elvette volna a próbálko-
zástól a korábbi sikertelen-
ség, annak is újból neki
kell lendülni, nemcsak sa-
jált jószántából, hanem
mert a Minisztertanács má-
jusban kelt rendelete így
írja elő. Csak helyeselni le-
het ezt az igyekezetet és
drukiolni, hogy végre va-
lóban sikerre vezessen.

Egy dolgot viszont nem
értek. Nevezetesen azt,
hogy a munkaidőn túli

ügyintézés kérdése miért
csak a hivataloknak szív-
ügye?

Elvégre nekik csak több-
letmunkájuk származik
belőle. Ne feledjük el, hogy
a hivatali dolgozók több-
sége nő, s az óvodából, böl-
csődből nekik is kiteszik
a gyerekeiket zárórákor.
Hasznuk sem nagyon szárm-
mazik a rugalmas munka-
rendből, amint kárunk se
abból, ha csak a megszok-
ott időben foglalkoznak
az állampolgárok hivatalos
ügyeivel.

A kár ugyanis az üze-
mekben jelentkezik. Ott,
ahol — meghosszabbított
ügyfelfogadás ide vagy
oda — kiállítják a cédulá-
kat, vagyis engedélyezik,
hogy a dolgozó néhány órá-
ra eltávozzon a munkahe-
lyéről hivatalos ügyeit in-
tézni. Hiába tájékoztatták
a tanácsok annak idején
minden munkahely vezetőit
a munkaidőn túli fogadó-
órak bevezetéséről, a leg-
több helyen szó es ellenőrzés
nélkül aláírták tovább-
ra is a kilépőket a búvós
mondatra: „A tanácshoz
kell mennem”. Pedig az
üzemben mérhető a kiesett
teljesítmény, ami nem azo-
nos a dolgozó munkabéré-
vel, hanem több annál. S

éppen ez az a többlet, ami-
re a népgazdaságnak,
mindannyiunknak — köz-
vetett módon az illető dol-
gozónak is — feltétlenül
szükségünk van.

Valami azonban a mi-
nisztertanácsi határozat so-
rai közül is kiolvasható
Nagy a valószínűsége, hogy
ilyen elnézők, mert maguk
is tudják, hogy a hivatalos
peccsével ellátott idézés
csak ürügy az eltávozásra.
A kilépőt kérő dolgozó sok-
kal inkább az OTP-be
igyekszik, vagy a cipészhez
szeretné elvinni a gyerek
szétrugdalt lábbelijét — s
ezeken a helyeken csak
olyankor talál nyitott ajtót,
amikor neki munkában kel-
lene lennie.

Ezért nagyon üdvös te-
hát, hogy a kormány új
rendelete nemcsak a tanács-
okról beszél, hanem a
kereskedelemtől, a szolgál-
tatásokról, a postáról, sőt a
rendőrségről is. Ha elér-
jük, hogy mindezen szer-
veknél bevezetik a dolgo-
zók többségének munkaide-
jéhez alkalmazkodó nyitva-
tartást, ügyfelfogadást, ak-
kor nem lesz szükség rá,
hogy bárki is alibinek hasz-
nálna a tanácsi idézést.

De akkor megértésünkre
se számíthat egyetlen kilépő
oszlógató munkahelyi
vezető se!

Nagy Zsuzsa

EMBER ÉS HAZA

Felhívás Hajdú-Bihar megye lakosságához

ÚJ TÁRSADALMI MOZGALOM INDUL

Hazánk, a szocializmust építő Ma-
gyarország fejlődésének, haladásának
ügye mindannyiunké. Beszélgetéseken,
tanácskozásokon számtalanszor kér-
dezik meg: mit tehet az egyes ember,
személy szerint ő maga azért, hogy
céljaink megvalósuljanak, határozata-
inkból valóság váljék, gazdagodjunk,
erősödjék népünk és hazánk jelene,
bizosabbá váljék jövője.

Társadalmi szervezetekben, kisebb és
nagyobb csoportokban, az emberek
beszélgetései során számtalan ötlet, ja-
vaslat hangzik el, amely mind egyet-
len célt szolgál, tegyük mindannyiunk
személyesebb ügyévé a társadalom fej-
lődésének kérdését. Brigádok és ma-
gánemberek, pártszervezetek és fiata-
lok mozdulnak meg egy-egy nemes cél
érdekében, s ezt az alkotó energiát, ezt
a munka- és életkedvet, ezt a társadal-
mi felelősséget a jövőben is igénybe
kell venni, fel kell használni, élni kell
vele, ugyanakkor ki kell teljesíteni.

Ennek érdekében, szolgálatában a
Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei
Bizottsága felhívással fordul Hajdú-Bi-
har megye valamennyi lakosához, min-
den dolgozójához, fiatalokhoz és idő-
sekhez, munkásokhoz, parasztozokhoz, az
értelmiséghez, vállalkozó személyesen
is nagyobb részt a társadalom felada-
taiból, tegyenek még többet a szocia-
lizmusért. Felhívással fordul a külön-
böző kisebb és nagyobb társadalmi cso-
portokhoz, szocialista brigádokhoz,
munkahelyek kollektíváihoz, kezdemé-
nyezzenek és tegyenek még többet, vál-
laljanak felajánlásokat annak érdeké-
ben, hogy segítsék a társadalmi fel-
adatok megoldását. Minden ötletre,
minden kezdeményezésre, minden ja-
vaslatra szükségünk van, amelyet hasz-
nosítani lehet a közösség érdekében.

Mozgalmunk elnevezése és alapgon-
dolata: Ember és haza. Azt szeretnénk
ezzel jelezni, hogy a haza érdekében,
a hazaszeretettel szocialista tartalmának ki-
fejezése érdekében hívunk cselekedni,
gondolkodni minden embert. Mozgal-
munk másik alapfogolata, hogy a
haza érdekében végzett tevékenység
kösse össze a társadalom három
generációját, az időseket, a felnőtteket
és a fiatalokat. Olyan tartalommal,
amelynek során megismerhetjük mű-
lunkat, gazdagíthatjuk jelenünket és

tervezhetjük, építhetjük közösen a
jövendőnket.

Ezt a mozgalmat a Hazafias Népfront
Hajdú-Bihar megyei Bizottsága kezde-
ményezi és indítja el. A nemes cél és
az ügy érdekében társul szegődött hoz-
za a Hajdú-bihari Napló szerkesztősége,
vállalva, hogy nyilvánosságot ad min-
den olyan kezdeményezésnek, javasla-
tnak, ötletnek, amelynek közösségi cél-
ja van és amely alkotó energiákat sza-
badít fel az egyes emberről, kisebb,
nagyobb csoportokról, az egész nagy
közösségnél. Úgy gondoljuk, hogy a
közreadott javaslatok, tervek, megva-
lósított elképzelések másokat is
serkenteni fognak hasonló javasla-
tokra és a társadalomért végzett
munkára.

Hívjuk és várjuk mindazokat, akik
számára fontos hazánk, a Magyar
Népköztársaságunk a fejlődése. S tud-
juk, hogy sokan vannak ilyenek, a
legtöbben szívesen vállalnak többet,
ha módjukban áll. Ez a mozgalom
keretet biztosít ahhoz, hogy az
egyes emberek és a közösségek lete-
gyék a társadalom asztalára azt a töb-
bet, amivel szolgálni szeretnének ha-
zánk gyarapodását, valamennyiünk
boldogabb és tartalmasabb életét.
Kérjük tehát azokat, akik a mozga-
lomhoz gondolataikkal, kezdeményezé-
seikkel, javaslataikkal, elképzeléseik-
kel csatlakozni kívánnak, keressék
meg személyesen vagy írásban a Ha-
zafias Népfront Hajdú-Bihar me-
gyei Bizottságát.

Az MSZMP Központi Bizottságának
április 12–13-i ülésén Kádár János
elvtárs az előadói beszédben az aláb-
biakat mondotta: „Nagy céljaink érde-
kében minden alkotó erő, minden tisz-
tes ember összefogására tö-
rekszünk.” Ennek a gondolatnak a
jegyében, szélesre tárva a közös
cselekvés és gondolkodás kapuit, várjuk
mindazokat, akik ember és haza tar-
talmasabb kapcsolatához hozzá tudnak
járulni.

A mozgalom állásáról, alakulásáról a
Hajdú-bihari Napló Ember és haza cí-
mű állandó rovatában a jövőben rend-
szeresen hírt ad. Az új társadalmi ak-
ció indítását alkotmányunk ünnepeit,
augusztus 20-át választottuk. Remél-
jük, hogy céljaink megértése találunk
a társadalom széles körében.

Nagyobb műveltség – nagyobb igény

Könyvkiadás és ismeretterjesztés

Sarlós István írta egyik cikkében: „A nagyobb műveltség nagyobb igényességet is jelent. A nyitott szemmel járó emberek mind többet akarnak tudni az emberiség sorsát befolyásoló politikai, tudományos, műszaki és kulturális élet fejlődéséről, teremtéséről, gondjairól. A tudomány kielégítésével nemcsak az élet dolgaiban való eligazodást lehet megkönnyíteni, hanem véleményét mondó, javaslatokat tevő partnerekre is szert lehet tenni.”

Az 1982. évben Magyarországon 7845 könyv jelent meg 95,3 millió példányban. A könyvtermés 13,1 százalékát azok a művek tették ki, amelyek a népszerű ismeretterjesztés kategóriájába tartoznak. Ez a szám – különösen képpen ha az elmúlt évek hasonló statisztikáját tekintjük – arra figyelmeztet, hogy a könyvkiadás egyre jobban igyekszik változtatni tematikai programot nyújtani az ismeretterjesztő irodalom megismertetése, népszerűsítése érdekében.

Olvasásszociológiai vizsgálatok is megerősítették, hogy a hetvenes években a magyar könyvkiadás kétségtelenül korszerűbbé vált, differenciáltabban elégítette ki az olvasói igényeket. A tudományos, a szakmai és az ismeretterjesztő művek jelentős mértékben hozzájárultak a szakmai és általános műveltség fejlődéséhez, a tudományok társadalmi szerepének fokozódásához.

Jó témaválasztással, gazdag illusztrációval, az olvasói igények maradéktalan kielégítésével bekövetkezett az, amire talán másfél évtizeddel ezelőtt még a legvérmesebb könyvesek sem számítottak: hiánycikké váltak a gyermekeknek szóló ismeretterjesztő tárgyú Búvár zsebkönyvek, a Böles Bagoly sorozat kötetei, népszerűek lettek – és nemcsak kötelező olvasmányok voltak miatt – a Képes Földrajz, a Képes Történelem világot, történelmet színesen ábrázoló, érdekléstelen bemutató könyvei.

A könyvkiadás a hetvenes évek közepén felismerte, hogy a könyvbarátok érdeklődését keresik azokat a műveket, amelyek a legújabbkori történelem vizsgál-

latával foglalkoznak. Ennek a tömegigényként jelentkező olvasói kíváncsiságnak köszönhető a történelem változásait elemző memoárok, visszaemlékezések fokozatos megjelenése, a XX. századi világtörténelem és politika döntő eseményeit rögzítő jelentős személyiségek, például Eisenhower vagy Montgomery emlékiratainak közreadása.

A történelmi ismeretek iránti jelentős mértékű érdeklődésnek köszönhető, hogy a Gondolat Könyvkiadó Magyar História című sorozatának egyes kötetei a közeli években újabb kiadásban is megjelenhetnek. A Gondolat immár negyedszázada vállalja, hogy tudományos megalapozottsággal, de közérthető módon, széles körben tájékozatosan az új technikai ismeretekről, a biológia új felfedezéseiről, a természettudományok régi és új kísérleteiről, a történelem társadalmat formáló pillanatairól, eddig még kevésbé ismert filozófiai irányzatokról, valamint a művészet, az irodalom, a művelődéstörténet változásairól, elméleti kérdéseiről. Évente közel másfélszáz kiadvánnyal nagyon nehéz úgy jelen lenni, hogy az ímént felsorolt tudományágak az igényeknek megfelelő mértékben kaphjanak helyet. A figyelemre méltó tudományos felfedezésekre gyorsan kell reagálni, lehetővé kell tenni azt, hogy a különböző szintű oktatási intézmények tanulói a tankönyvek mellett hozzájuthassanak olyan kiadványokhoz is, amelyekkel az iskolában tanult történelmi, politikai, szociológiai, vagy éppen fizikai ismereteiket gyarapíthatják.

A Gondolat Könyvkiadó 1983. évi tervében a népszerű könyvek átlagpéldányszáma harmincnolcezer feletti. Szembetűnő – és ez örömteli –, hogy általában keresetek az összefoglaló munkák, a kézikönyvek, az enciklopédiák. Az ilyen jellegű kiadásoknak van hatása az ideén is sikere lesz majd. Kiszely István A Föld népei című sorozatában ebben az esztendőben az Ázsia népeit bemutató kötet megjelentetésére vállalkozott.

Az ismeretterjesztő könyvkiadás terveit látva azt kívánhatom, hogy jusson hely a vásárlói kosárban a regények, a versesköltetek mellett egy-egy hasznos ismeretterjesztő könyvnek is. Kőlcsey Ferenc gondolatait idézem: „... a könyvek száma végetlen, a te éveid pedig végesek; s óráidat s napjaidat úgy sok egyéb foglalatosság kívánja magának. Mint az üres beszédű társalkodót: úgy kerül a tartalmatlan könyvet.”

Aradi Nóra szerkesztésé-

ben mintegy hatszáz kép és rajz díszíti A művészet története Magyarországon a honfoglalástól napjainkig című kézikönyvet, amelynek megjelenésére régóta várunk. A könyv értékét fokozza, hogy a magyarországi művészet alakulását a közép- és kelet-európai országokkal való viszony tükrében ismerhetjük meg.

Legutóbb 1930-ban Szerb Antal vállalkozott egy személynében a magyar irodalomtörténet megírására. Fél évszázaddal később most Nemeskürty István elemzi a magyar irodalom történetét 1945-ig. Munkájával bizonyítja, hogy a munkaközösségi vállalkozások mellett szükség van egyéni megközelítésű magyar irodalomtörténetekre is.

Az eddig felsoroltak méltó lezárásaként szót érdemel a Régiségek könyve is, amely a gobelin, az üveg, az ékszerek, az órák, a csipke, az ötvöség, a fazekasság, a régi viseletek művészetét mutatja be.

A kézikönyvek, a lexikonok, az enciklopédiák az ismeretek gazdag táráit nyújtják az olvasónak, a böngezőknek, a kutatóknak, éppen ezért ezek a kötetek a házi-könyvtárak feltétlenül kellő mennyiségű fontos vállalkozásai mellett szólni kell az olyan zsebkönyvekről, mint a közönség, a társadalom, a modern világgazdasági rendszer változásait vizsgáló Társadalomtudományi Könyvtár sorozat kötetei, a földrajzi ismeretterjesztés kedvelt könyvei, amelyek főleg a Világiatok című sorozat kiadványaként jelennek meg.

Az ismeretterjesztő könyvkiadás terveit látva azt kívánhatom, hogy jusson hely a vásárlói kosárban a regények, a versesköltetek mellett egy-egy hasznos ismeretterjesztő könyvnek is. Kőlcsey Ferenc gondolatait idézem: „... a könyvek száma végetlen, a te éveid pedig végesek; s óráidat s napjaidat úgy sok egyéb foglalatosság kívánja magának. Mint az üres beszédű társalkodót: úgy kerül a tartalmatlan könyvet.”

Maróti István

PRÓBASZÜNETBEN

„Ez életem egyik nagy állomása”

Willy Loman: Mensáros László

„Jobboldalt Willy Loman, az ügynök lép be, két nagy bördöt cipel, tele árumintákkal. Hallani a fuvalat – ő is hallja, de nem vesz róla tudomást. Hatvanéves elmúlt, szolidan öltözködik. Kimerültségét már akkor észreveszi, amikor a ház kapujához közelíti.” – Efféleképpen írja le a címszereplő megjelenését a színen az ügynök halála című darabjának szerzői instrukciójában Arthur Miller. A darabot 1959-ben mutatta be a Nemzeti Színház Marton Endre rendezésében, a vidéki bemutatók a kaposvári és debreceni színházhoz kötődnek.

A Csokonai Színházban tíz napja folytak az ügynök halála próbái – a címszereplő Mensáros Lászlóval. A Kossuth-díjas kiváló művész ebből az alkalomból kérdeztük a rendezőpróba szünetében.

– Hogyan jött létre ez a szerződés?
– Nagyon-nagyon nehezen. A Csokonai Színház körülbelül két éve kért föl az ügynök, Willy Loman szerepének eljátszására, de a Madách Színházzal, amelynek tagja vagyok, nem tudtak egyeztetni. Most, őszre kaptam egy kis időt, és az utazgatás nehézségeit is vállalva, elfogadtam az ajánlatot.

– Mi tonzotta a Miller-dráma címszereplőjé?
– Juhani Nagy János

– Sem sikervágy, sem pénz, hanem valami különös belső kényszerűség. Azt érzem, amit az író, ha hosszas alkotómunka után megérlelődik benne nagy regényének témája, s már csak az van hátra, hogy „kirja magából” a művet. Ahogy a darabban Willy Loman, az életben is sok ember eljut egyszer odáig, hogy mérlegelni kezdje megélt életét: mit végzett eddig, megvalósult-e az, amit elhatározott, helyesen csinálta-e, amit csinált. Ennek fontolgatása vonul végig az ügynök halálában. Nagy kérdőjel benne az élet, mint számomra is, aki még ma is bizonytalan vagyok magammal szemben.

– Milyen embernek látja ön Willy Loman-t?

– Szigorúan csak a darabot játsszuk el, próbáljuk jól megérteni, és nem akarunk okosabbak lenni, mint Miller. Ő azonban amikor megkérdezték tőle, hogy miféle árumintákat cipel bördjében az ügynök, azt mondta: Willy Loman az álmaival ügynökök, ezeket hordja magával. A darab tehát olyan ember története, aki okos, de fantáziátlan, lehetetlen, mechanikus világban élő ember, keresi élete értelmét. S az álmódzó ember, még ha önmaga számára megszüpíti is az életet, a végén szükségszerűen csődöt érez, mert nem tudott beilleszkedni társai közé.

– Tíz napja folytak a próbák, most éppen az első felvonásnál tartanak. Melyek az eddigi benyomásai?

– Élvezem, hihetetlenül élvezem az egészet. Nem könnyű körülmények között dolgozom ugyan, mert két-három nap pesti tartózkodás után – ahol négy repertoárdarabban játszom – vagyok három-négy napot Debrecenben. De üdit, hogy nem a megszokott környezet vesz körül; öröm, ha az ember más szempárok közé nézhet. Olyan színészekkel játszom együtt, akiket nagyon becsülök: Agárdi Ilonával, Böröndi Tamással. A fiaimat alakító két fiatal színész, Sziki Károlyt és Fésüs Tamást pedig már főiskolás koruktól ismerem, és akkor is igen tehetségesnek tartottam őket. A darab rendezője Bohák György, akivel a tévében már párszor együtt dolgoztunk, s jól kijöttünk egymással, mindig könnyen rátaláltunk az azonos hullámhosszra. Ez is az egyik meghatározója annak, hogy elvállaltam a címszerepet. Mit mondjak még? Visszaemlékszem vidéki színházi éveimre: itt, ha az ember elhagyja a színházat, akkor sem tud elszakadni tőle. Együtt van, együtt lélegzik az egész társaság. A próbák – naponta két óra – sokkal intenzívebbek, délelőtt tízkor már minden készen áll a „bevetéshez”.

– További kilátások?

– Jó ütemben haladunk, próbáról próbára formálódik, csiszolódik a szöveg. A mondatokat a színpadi mozgás egyes elemeihez rögzítem, hiszen a szöveg mögött élnie kell a szituációnak, különben csak biflázas az egész. A bemutatás szeptember 16-án lesz. Attól kezdve eszköz vagyok a sors kezében. Feletteseim rossz- vagy jóindulatától függ, hogy megkönnyítik-e a munkámat, hogy akceptálják-e: pályáznak a jelenlegi szakaszán ezzel a szereppel életemnek művészi lépés is, emberileg is döntő állomáshoz jutottam.

Az élő szórakoztatóművészet nemzetközi hete

A Zenész-szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége legutóbbi kongresszusán határozatot hozott, amelyben felkérte a tagszervezeteket, hogy 1983. június 22–28. között rendezzék meg az élő szórakoztatóművészet nemzetközi hetét. Ezzel az akcióval a szervezet arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy a technika bármilyen mértékű rohamos fejlődésének nem szabad kiszorítania az élő zenét, az élő szórakoztatóművészetet, elvennie annak léteirét. Ez az álláspont természetesen nem technikaellenes, hiszen világos, hogy a rádió, a televízió, a hangmagnók, a magnók és képmagnók korában korábban elképzelhetetlen lehetőségek nyíltak meg a művészetek előtt: olyan rétegekhez juthat el a zene és bármely művészet, akik ezelőtt kívülmaradtak a művészetek körén. De amennyire üdvös mindez, annyira magában hordozza az élő művészetek mellőzésének, kiszorításának nap mint nap tapasztalható veszélyét is.

E veszély elhárítását, leküzdését célozza a közelgő megrendezésű akció. Megyénk zenészei és előadóművészei örömmel vállalkoztak a részvételre, segítségükkel az alábbi program-sorozat valósulhat meg Debrecenben, a kiválasztott szervezet emblémájával megjelölt szórakozóhelyeken.

Június 22-én 20 órai kezdettel az Új Vigadó étterem-

ben a vendéglátóipari tánczenekarok bemutatóját rendezik meg, fellép a debreceni Orion együttes, a Bár zenekar (énekelt Turi Lajos), a Rózsakert vendéglő, a Hortobágy terem zenekara, a hajdúszoboszlói Drink bár együttese, valamint a Békés megyei Trió zenekar.

Június 23-án, 20 órai kezdettel nótaest lesz az Arany Bika étteremben. Jeremiás Béla népzeneke mellett fellép Lovass Lajos, Lente Lajos és Simon Irén.

Június 24-én, este 22 órakor „nosztalgiaest” kezdődik a Szabadság étteremben. Konferál Nagy Imre. Az énekeseket – Hadházi Andrást, Gál Lászlót, Matkó Mariát és Lisztes Sándort – Huga Lajos tánczenekara kíséri.

A Szabadság étterem kert-helyiségében június 26-án, délelőtt 11 órakor kezdődik a zenei program. Fellép Mohácsi Béla népi zenekara és két énekes: dr. Vékony Sándor és Herman Júlia.

Filmnapló

A „Felvonó a vérpadra” és a „Szeretők” című filmeket gyakran úgy emlegetik, hogy megadták a kezdő lökést a francia „új hullámnak”. Úgy tűnik, hogy a korszakot indító két film alkotóját, Louis Malle-t a szó szoros értelmében felszippanthatta az Atlanti-óceánon túli világ, hiszen az „Atlantic City” sorban a harmadik Amerikában készült alkotása. Sőt ez utóbbi film jelentős műfajváltozásról is tesz tanúbizonyságot.

Túlsgósan azonban nem kell siránkozni Malle amerikai kitérője miatt, hiszen ha az „Atlantic City” távol áll is az új hullám művészi színvonalától, a maga nemében és műfajában dicsérendő alkotás – olyan mű, amelyben jelentős szakmai tudás, érzékenység, mely és alaposan feldolgozott kultúra fonódik egybe. E film rendezésekor Malle tulajdonképpen nem csinált mást, mint csatlakozott az igazi detektívfilmek nagyjához, például az „Aszfaltzsungel” John Hustonéhoz, azaz a többé-kevésbé detektívdráma hagyományos izgalmain túl felfedeztet velünk egy tért (jelen esetben ez a tér egy nyaralóváros az Atlanti-óceán partján) és időben (egy „jobb napokat látott” város újjáéledése a közelmúltban) rendkívül behatárolt életstílust.

Mint ez illik is egy olyan filmmel, amely egy múlt és jelen között hanykolódó városban játszódik, ahol a megszűnt cifra palotaszzerű műlatókat ízfetelenül célszerű játékkaszinók váltják fel, az

Álom és valóság

„Atlantic City” két kíváncságot megfogalmazásával indul: az egyik a megfáradt öregember ábrándképeit, a másik a szemtelenül törekvő fiatalág vágyait tartalmazza. Elméletben az álmok láncolata, amely Louval, egy betegesen hazudozó, kiöregedett vagányul indul, aki nem tud szabadulni az ablakban ülő lány erotikus képétől – csak szomorúsággal végződhet. Először is: a csalódás már eleve benne van a képben, hiszen Sally, aki esténként lefüggönyzetlen ablaka előtt érzi a mozdulatokkal citrommal kenő kenő karját és mellét, nagyon prózai az a tengeri ételek undorító csagától akar megszabadulni, ami beette magát a bőrbe az egésznapos munka után a kaszinó ebédjében. Másodsorú Sallynek megvan a maga rögeszméje: franciául tanul, operazene hallgatásával növeli kulturális ismeretét, krupiélekké ket vesz egy nyájas franciától, aki azzal a reménytel kecsegteti, hogy mindezek révén megnyílik előtte az út a hírnév felé, s végül talán még Monaco második hercegőné is lehet. Harmadsor pedig ott van a hipochonder Grace, aki teljesen rá van szorulva Lou védőszárnyaira, amióta megérkezett Atlantic Citybe egy szépségversenyre. Ismeretességük úgy kezdődött, hogy az akkor még fiatal Lou szerződötték a versenyzők testi épségének a védelmére. És így egy teljes kört leírva visszatérünk Lou önmagával kapcsolatos rögeszméjére, miszerint ő bátor, határozott,

ellenségei szemében könyörtelenül gonosz – s mindezek mellett a szép és védtelen nők rettegett oltalmazója. Látszólag pusztulásra ítélt kártyavár ez – amely azonban szilárdnak és tartósnak bizonyul. Az, hogy Dave – Sally volt férje – erőszakos hallalal hal meg – látszólag ellentmondásban a mesével, amely a filmet irányítja – bizonyára azért van, mert a főszereplők közül egyedül ő a tisztán pragmatikus beállítottságú, az egyetlen, aki mentes minden hamis ábrándképtől. Jellemző módon, amikor a film elején a loptott kábitószerelem menekülnek, csak Chrissie álmodozik, míg Dave csak lakonikusan: „Igen, jól van!”-nal válaszol.

Az „Atlantic City” rendezésénél Malle azt a hagyományos filmkészítési módszert alkalmazza, amely az epizódok láncra fűzésén alapul – nincs benne „haladás”, nagyon is tempós, bizonyos értelemben a drámaiságtól meg van fosztva, semmi sem a gyors kibontakozásra, hanem az elbeszélő szigorra épül. Mindez már az első jelenetektől megfigyelhető, amikor Malle lassú részletességgel bemutatja szereplőit és álmaikat, miközben kamerája jóindulatúan kapcsolatokat terem közöttük, ahogy ügyeiket intézte elmennek egymás mellett az utcán és a kaszinó teraszán, még nem sejtve, hogy valami kikerülhetetlen végzet már kezdi egymásba fonni életüket.

A film két főszereplője –

Lou és Sally – meglehetősen összetett figura, mondhatnám azt is, hogy kétertelmű, hiszen egyaránt rendelkeznek pozitív és negatív tulajdonságokkal. Lou elég saját értéktendjén belül is, ugyanakkor képes a komolyságra, a szenvedélyre s végső esetben a bátorságra is.

Burt Lancaster, aki rendelkezik a saját mítoszát önmagával elhitett külsővel, fokról fokra tárta fel ennek az összetett személyiségnek a legjelentősebb tulajdonságait. Méltó partnere Susan Sarandon, aki egyszerre tudta érzékelni az energikus arcú, érzéki testű Sally alakjában a magányt és a kiszolgáltatottságot, valamint a mindenen és mindenkin átgázoló önzést és kapzsiságot.

Lou és Sally történetében nemcsak a társadalmi szélére szorult, önmaga lelki békéjét ábrándképekkel helyrehozó tipussal ismerkedhetünk meg, hanem a hajdani szerencsés évek, illetve a későbbi hanyatlás után poriból feltámadni kívánó Atlantic Cityvel is. Csak háttérként vonulnak el előttünk a nyomorúságos, feketék által lakott utcák, a pazar berendezésű játéktérmekek, illetve a szereplők szegényes lakása és kiábrándító környezetük –, de mindez érzékeltni tudja a helyreállítás kúszkódó város életét, a bennlakók keserves múltját és a jövőjükre vonatkozó ábrándképeiket.

Bümegei Anikó

Bodó és K. Szabó második

Nyertek a magyar férfiak

Schwechatban bonyolították le az Ausztria-Csehszlovákia-Magyarország férfi és az Ausztria-Csehszlovákia-Magyarország-Görögország női atlétikai viadalt. Mint azt előzetesen vártuk, a magyar férfiak mindkét vetélytársuknál jobbnak bizonyultak, míg a magyar nők Csehszlovákia mögött (nyolc ponttal) a második helyen végeztek.

A magyar férfivalogatottban öt DMVSC-atléta is helyet kapott. Mint vasárnapi számunkban közöltük, Babály jól futott, az első helyen végzett a 4x100-as váltóban. Csapónak ezúttal kevésbé ment, a verseny végén ritmuszavarok miatt visszasett és csak a negyedik helyen végzett.

A második napon Bodó Béla, K. Szabó Gábor és a 4x400-as váltóban Nagy Miklós állt rajthoz. Mindhárman megállták a helyüket. A 4x400-as váltó 3:07.80-as idővel az első helyen végzett.

lyen végzett. Nagy Miklóson kívül Menczer, Ujhelyi és az egyébként gátló Takács volt tagja a váltónak.

110 gáton Bodó — bár ismét kitűnő időt futott — ezúttal kikapott Bakostól. Bodó 13,87-es ideje a második helyhez volt elég.

Tízezer méter helyett az osztrák rendezők kérésére 3000 m-en csaptak össze a hosszútávútok. K. Szabó Gábor ellenfele nem akármilyen volt, hiszen az osztrák Németh 1500 m-en helyeztet volt az olimpián. K. Szabó nem is bírt kitűnő ellenfeleivel, aki a hajrában legyőzte a debreceni fiút. K. Szabó ideje: 8:04.46.

A férfi pontverseny végeredménye: 1. Magyarország 164, 2. Csehszlovákia 144, 3. Ausztria 92.

A női pontverseny végeredménye: 1. Csehszlovákia 175, 2. Magyarország 167, 3. Ausztria 85, 4. Görögország 76.

INTERTOTO

Szombat délig kell bedobni a szelvényeket

A hazai nyári kupamérkőzésekkel egészen 1982 nyaráig nem volt semmiféle gondunk — mondta dr. Vaszily Béla, az OTP főosztályvezetője. — Az elmúlt évi események arra készítettek bennünket, hogy az MLSZ-szel egyetértésben felvegyük a kapcsolatot az 1955-ben alakult Intertoto nemzetközi szervezettel. (Magyarország 1964 óta tagja.) Most nyáron a bajnoki szünetben az Intertoto által szervezett mérkőzések szerepelnek a hazai totószelvényekben. Egyszer, 1977-ben már tippelhettek a magyar fogadók ezekre a találkozókra, akkor azonban a magyar labdarúgás nem képviseltette magát a kupában. Örömmel fogadták jelentkezésünket, és a megállapodás értelmében a Honvéd, valamint a Videoton indult ebben a nyári nemzetközi labdarúgó-kupában. (A Honvéd ellenfelei: Inter Bratislava, Innsbruck, Slovaca Tuzla; Videoton: Cracovia, Ruda Cheb, Sturm Graz.) A két magyar résztvevő valamennyi költségét az OTP fedezi.

Változik a totószelvények megszokott beérkezési határideje, mert a találkozók szombaton rendezik. Így szombat déli 12 óráig kell bedobni a szelvényeket. Az első héten, a totó 26. játékhetén, június 25-én egyébként csak kilenc Intertoto-mérkőzést játszanak, így osztrák I. osztályú bajnoki mérkőzések egészítik ki a programot.

Czékus Lajos, az MLSZ titkára elmondta, hogy az itthoni mérkőzéseken a hazai NB I-es bírók működnek közre. A kiállított játékosok egy alkalommal automatikusan nem játszhatnak, de az esettől függően nagyobb eltérést is kaphatnak. Összesen negyven klub verseng a nemzetközi kupáért, tíz egyenként négyes csoportban és a csoportokon belül oda-vissza megmérkőznek egymással. A mérkőzések egységesen mindig 17 órakor kezdődnek.

A Vasas ellen Farkas és Jankovics is a hálóba talált. Képünk Farkas gólját ábrázolja.

Áttekinthetjük a labdarúgó NB I 1982-83-as bajnokságának góllövőlistáját. A gólkirály címet Dobány Lajos szerezte meg, aki összesen Pécs, tavasszal pedig a Szombathelyi Haladás színeiben rúgta a gólokat. Külön érdekesség, hogy 6 lett 13 góllal külön a Pécs, 10 góllal pedig külön a Haladás házi gólkirálya. Míg a tavalyi első, Hannich Péter, a Rába ETO labdarúgója végzett. A középpályás nem kis mértékben köszönheti sikerét annak, hogy ő rúghatta a győriek 11-esét. 17 góllal lett „bronzcipő” a két sztár-játékos: Kiss László (Vasas) és Nyilasi Tibor (FTC). Őket a debreceni gólszák, Kerekes György követi, azzal a Kiss Sándorral (Ú. Dózsa) holtversenyben, akivel annak idején elcserezte az Űpeket.

További debrecenieket hiába keressük az élcsoportban. Sőt a középpályán sem találunk egyetlen DMVSC-játékost sem. A csapat támadójátékát jellemző, hogy a második legeredményesebb játékos, Farkas mindössze öt gólt rúgott. Az ugyancsak kimondottan támadó szerepkörben játszó Jankovics pedig egész évben háromat.

Egy csapat támadójátékát döntő mértékben befolyásolja, hogy milyen gólerősök középpályásai. Nos, a DMVSC talán éppen ennek köszönheti, hogy rúgott gólok tekintetében (35) csak a Nyiregyházát (29) és a Haladást (33) előzi meg. (Igaz, most utólag abban kiegyeztünk volna, ha pontszámában is két együttest előzött volna meg.)

A DMVSC középpályásai közül egyedül Tóth teljesítménye elfogadható, már ami a rúgott gólokat illeti. Persze ő is csak négyszer talált az ellenfél hálójába. Ami miatt ez soknak tűnik: Sallai és Selyem egy-egy gólt rúgott, Menyhárt pedig elmondhatja magáról, hogy négy NB I-es esztendő alatt egyetlenegy gólt sem ért el. Bár többször játszott beállót, sokszor bízták rá az ellenfél legveszélyesebb emberét, ez azért mégis elgondolkodtató.

Nem akarjuk állandóan a Rába együttesét példaként idézni, de érdemes megfigyelni, hogy a Rába 82 gólját milyen megosztásban lőtték játékosai. Az ország legjobb középpályásaira 39-szer talált az ellenfél hálójába, míg a csatársorban szereplő négy játékos 37-szer. A következő megosztásban: Hannich 20, Póczik 7, Burcsa 12 — Szabó 8, Szepest 9, Szentes 10, Hajszán 10. Egy ilyen csatársorra, egy ilyen középpályásorra jóval nehezebb vigyázni, mint az egyszemélyes támadócsoporthoz. Persze az is igaz; egyelőre a Rábán kívül nem tudnánk más példát idézni.

A DMVSC 35 góljának szerzői: Kerekes 16, Farkas 5, Tóth 4, Jankovics 3, Szipe 2, Timár, Deákivári, Sallai, Selyem és Hlavytik (öngól).

lyesebb emberét, ez azért mégis elgondolkodtató.

Nem akarjuk állandóan a Rába együttesét példaként idézni, de érdemes megfigyelni, hogy a Rába 82 gólját milyen megosztásban lőtték játékosai. Az ország legjobb középpályásaira 39-szer talált az ellenfél hálójába, míg a csatársorban szereplő négy játékos 37-szer. A következő megosztásban: Hannich 20, Póczik 7, Burcsa 12 — Szabó 8, Szepest 9, Szentes 10, Hajszán 10. Egy ilyen csatársorra, egy ilyen középpályásorra jóval nehezebb vigyázni, mint az egyszemélyes támadócsoporthoz. Persze az is igaz; egyelőre a Rábán kívül nem tudnánk más példát idézni.

A DMVSC 35 góljának szerzői: Kerekes 16, Farkas 5, Tóth 4, Jankovics 3, Szipe 2, Timár, Deákivári, Sallai, Selyem és Hlavytik (öngól).

SALAKMOTOR

Tihanyi jól szerepelt

Szombaton és vasárnap bonyolították le a salakmotorozók Béke és Barátság Kupájának ötödik és hatodik fordulóját.

A magyar csapatban Petrikovics József (Nyiregyháza) mellett helyet kapott a D. Volán sportolója, ifjú Tihanyi Sándor. (A tartalék az ugyanaz nyiregyházi Kovács András volt.)

A Béke és Barátság Kupán hét szocialista ország két-két legjobb huszonegy éves aluli motorosa indult. A tizenegy fordulós összecsapás tulajdonképpen értékelő verseny a július elején Lenin-grádban sorra kerülő junior Európa-elődöntő előtt. Ezen a versenyen majd tavalyi eredményei alapján kiemeltként indulhat Petrikovics és ifjú Tihanyi, Kovács pedig idén kvalifikálta magát az elődöntőbe.

Gyulán, az ötödik fordulón a magyar csapat győzött Petrikovics 18, Tihanyi pedig 9 pontot szerzett. Így együttünk 27 pontjával magamögé utasította a 24 pontos szovjet és a 21 pontos lengyel együttest.

Nyiregyházán, a hatodik fordulón Csehszlovákia bizonyult a legjobbnak 27 ponttal. Második Magyarországot 26, harmadik Szovjetuniót 20. Ezen a napon is Petrikovics volt elemében, aki 16 pontot szerzett. Mellette ifj. Tihanyi 7 és Kovács 3 ponttal járult hozzá a sikerhez.

Így ugyanis a magyarországi két fordulós junior csapatunk átvette a vezetést a Szovjetuniótól. A Béke és Barátság Kupa összesített állása hat forduló után: 1. Magyarország 141, 2. Szovjetunió 135, 3. Lengyelország 129, 4. Csehszlovákia 119, 5. Bulgária 89.

RÖPLABDA

Meglepetések mindkét csoportban

A hét végén újabb kört rendeztek a röplabda NB I-be jutásért. A DUSE női röplabdásai Budapesten, míg a D. Kinizsi férfi röplabdázói ezúttal Kecskeméten folytatták küzdelmeiket. Mindkét helyen több meglepetés született, ezek közül is kiemelkedett, hogy a Szegedi Építők női együttese nem utazott el a fővárosba. Helyette csak a csapat képviselője jelent meg, aki közölte: érettségi vizsgák és egyetemi elfoglaltság miatt a szegediek nem kívánnak részt venni a szombati—vasárnapi fordulókban.

Mivel a kör a Szegedi Építők—Dunavarsány összecsapással kezdődött volna, rögtön felbontult az előre elkészített játékrend. A gyors egyeztetést követően kiderült, elsőként az Universitas Dunavarsányal. A debreceni lányok magabiztos játékkal győzelmet arattak, majd mintegy 20 perces pihenő után ismét mérkőzniük kellett. A Kaposvári Vasas Izzó ezúttal is jobbnak bizonyult, így az utolsó kör eredményétől függetlenül biztossá vált csoportgyőzelme, azaz az ősszel induló új bajnoki idényben ismét a legjobbak között szerepelhet.

Eredmények: DUSE—Dunavarsány 3:1 (8, 6, —10, 6), Kaposvári Vasas Izzó—DUSE 3:0 (4, 8, 4), DUSE—Szegedi Építők 3:0 (játék nélkül), Kaposvári Vasas Izzó—Dunavarsány 3:0, Dunavarsány—Szegedi Építők 3:0 (játék nélkül), Kaposvári Vasas Izzó—Szegedi Építők 3:0 (játék nélkül).

A csoport állása 9 mérkőzés után. 1. Kaposvári Vasas Izzó, 18 pont, 27:2 játszmarány, 2. DUSE, 15 pont, 19:14, 3. Szegedi Építők, 11 pont, 10:21, 4. Dunavarsány, 10 pont, 5:24.

Dr. Debreczeni Lajos, az együttes edzője a következőket mondta:

— A Nagy, Keresztesi, Boróczy, Kolbe, Mezei, Pozsgai összeállításban kezdtünk, a két találkozóon csereként játéklehetőséget kapott dr. Ujhelyi E., dr. Ujhelyi P., Oláh és Benedek. Ismét Nagy Éva játéka emelkedett ki, ő minden játszmában nagyszerűen helytállt. Rajta kívül időnként Mezei, Kolbe, Boróczy és Keresztesi nyújtott jó teljesítményt. Már eldőlt, hogy mi a második helyen végzünk a csoportban, ez megfelelt az előzetes célkitűzésünknek is, hisz ezt a tornát a csapat képességeinek felmérésére, a gyors támadások begyakorlására szántuk. Szombaton és vasárnap Szeged rendezte az újabb kört, ők jelezték, a lebonyolításnak nem lesz semmi akadály. Így, ha a szövetség nem szól közbe, akkor a Tisza-parti városban fejeződik be a négy körből álló torna.

Kecskeméten a D. Kinizsi okozott meglepetést. A debreceni röplabdások ugyanis váratlanul vereséget szenvedtek az eddig nyertetlen Tabtól. A többi mérkőzés papírforma eredmény született, a hazai pálya előnyét élvező Mezői SE csak megszorítan tudta a 22. sz. Volánt, de nagy közdelemben alumaradt. Így az utolsó fordulók eredményétől függetlenül a 22. sz. Volán is csoportgyőztesnek tekinthető, s ezzel jogot szerez az NB I-ben történő indulásra.

Eredmények: Tab—D. Kinizsi 3:0 (13, 15, 8), Mezői SE—D. Kinizsi 3:0 (2, 8, 3), 22. sz. Volán—D. Kinizsi 3:1 (8, —4, 11), 22. sz. Volán—Mezői SE 3:2, 22. sz. Volán—Tab 3:1, Mezői SE—Tab 3:0.

A csoport állása 9 mérkőzés után: 1. 22. sz. Volán, 18 pont, 27:7 játszmarány, 2. Mezői SE, 15 pont, 21:15, 3. D. Kinizsi, 11 pont, 11:23, 4. Tab, 10 pont 10:24.

A kecskeméti eseményekről Orenstein József, a csapat technikai vezetője számolt be:

— A gárda elfáradt a sorozatmeccsek végére, ezt bizonyítja a Tab elleni vereség is, ahol az első két játszmát nyert állásból veszítettük el. A váratlan fiaskó kicsit leértékelte a csapatot, s a következő 2 találkozóra hit, önbizalom nélkül lépett pályára. A Volán elleni összecsapásra összeszedtük magunkat, ezen a mérkőzésen nyújtottunk tudásunknak megfelelő teljesítményt. Az együttes a Szabó, Dénes, Ötvös, Hecker, Jenet, Orenstein összeállításban kezdett, helyet kapott még Penyige, Hajdú, Vincze és Czifra. Talán Jenet és Penyige teljesítménye emelhető ki. Szombaton és vasárnap Siófokon fejezzük be az osztályozó küzdelmeiket, ígérjük mindent megteszünk annak érdekében, hogy ne az utolsó helyen zárjuk a csoportmérkőzéseket.

Európai góllista

Még mindig a portugál Gomes áll az élen az aranycipőért folyó versenyfutásban. Dobány 23 góllal fejezte be Ennyi találattal még a legjobb 10 közé sem sikerült bekerülnie. (Az első szám a mérkőzésszámot, a második pedig a gólok számát jelzi.)

1. Gomes (Porto)	30	36
2. Houtman (Feyenoord)	34	30
3. Nicholas (Celtic)	36	27
4. Halilhodzic (Nantes)	36	27
5. Blissett (Watford)	42	26
6. Anastopoulos (Olymp.)	32	25
7. Szarmach (Auxerre)	38	24
8. Rush (Liverpool)	42	24
9. Simon (Jeunesse)	22	23
10. Krankl (Rapid)	28	23
11. Dobány (Pécs Haladás)	30	23

UTÁNPÓTLÁS

D. Kinizsi Serdülő Kupa

A D. Kinizsi sportgyevesület az utánpótlásnevelés érdekében komoly erőfeszítéseket tesz, hogy a tehetséges serdülő labdarúgók minél több versenylehetőséghez jussanak. E célból rendezték meg a serdülők kupáját, melyen négy csapat vett részt. A végeredmény: 1. D. Kinizsi I., 2. D. Volán, 3. Zalaegerszegi Volán, 4. D. Kinizsi II.

A legjobb góllövőnek járó tiszteletdíjat Horváth (D. Kinizsi I.) kapta, a legtehetségesebb játékos jutalmát ketten osztották; Mácsai (D. Kinizsi I.) és Pummer (Z. Volán).

TOTO

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 25. heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 találatos szelvény 18 darab, nyereményük egyenként 133 126 forint. Ezek közül 12 plusz 1 találatos szelvény 1 darab. A nyeremény és a jutalom együtt 931 883 forint. 12 találatos szelvény 228 darab, nyereményük egyenként 718 forint. 11 találatos szelvény 29 818 darab, nyereményük egyenként 56 forint. A 10 találatos szelvények száma 173 564 darab, nyereményük egyenként 17 forint.

A telitalálatos szelvény: 1,1,1, 1,x,x,1 törölve, 1,1, x,2,1,2, x.

Halál a páston

Még egy éve sincs, hogy a római vívó-világ bajnokságon szörnyű baleset történt. Vlagyimir Szmirnovot, a szovjet csapat olimpiai és világ bajnok törvívóját egy letrött hegyű tör életveszélyesen megsebesítette, s — az orvosok hősies küzdelme ellenére — halálát is okozta.

A döbbenet percei után az orvosok kutatása, az életmentő megoldások keresése, az újító jó szándék próbálkozásai követtek egymást, és az aggodalom hangjai széles skálán követelték, hogy a történetek ne ismétlődhessenek meg.

Az Olasz Nemzeti Olimpiai Bizottság pályázatot hirdetett olyan védőberendezés készítésére, amely teljes balesementességet biztosít a vívósporthoz, és alkalmazható mind a törre, mind a párbajtőrre. A kölni egyetem a tör anyagának szerkezetének megváltoztatására kezdte kísérleteket, melyek eredményeként már el is készítették az első üvegrostszálas fegyvert. A hazai szakemberek is használható ötlettel, javaslatokkal éltek, átadva őket a Magyar Vívó Szövetség részére.

A jobbitó szándék gyors reakciója máris létrehozott olyan kelleket, melyek biztonságot, sérthetlenséget nyújtanak a küzdőfeleknek. Vagyis inkább nyújtanak, mert még ma is a hagyományos (veszélyes) török, sisakok és vívóművelények az edzések és versenyek hivatalos rekvizitumai.

Közben Magyarországon egy ifjú vívónk testébe hatolt a törött acél. Ő a csodával határos módon kerülte el a tragédiát. Nem kegyelmezett a sors azonban John Warnburnnak, az angol királyi légierő 33 éves hadnagyának, aki a napokban párbajtörvívó-edzésen a brit olimpiai kerettag Whiteside-dal vívott. Whiteside törött fegyvere átszúrta ellenfele torkát. Warnburn az azonnali orvosi beavatkozás ellenére belehalt sérülésébe.

A legújabb sporttragédia valószínűleg az érzelmek, indulatok újabb áradatát váltja ki a vívók társadalmában és a sportbarátok sokaságában. Az értelem hangja azt kérdezi, miért történhetnek meg ezek a szörnyű balesetek? Az emberi technika már kozmikus bravúrokra képes! Mikor oldják hát meg az arra hivatottak, hogy teljes biztonsággal, az emberi élet — a legdrágább kincs — veszélyeztetése nélkül küzdhessenek a pást fehér lovagjai? Ne várjunk újabb tragédiákra!

Szentgyörgyi János

Megkérdeztük:

Kedvez-e az eső a vetéseknek?

A Debreceni Agrártudományi Egyetem növénytermesztési tanszékének, Növénytermesztési és Ökológiai Intézetének munkatársai rendszeresen adatokat kapnak a megyénkben leestett csapadékról. Pépő Péter és Pépő Pál egyetemi tanársaiktól megtudtuk, hogy Hajdú-Biharban az elmúlt héten szinte mindenütt, két nap alatt 30-40 milliméteres eső hullott, mely a szokásos júniusi csapadék felét teszi ki. Kedvező-e az „égi áldás”, a szántóföldi növényeknek? — kérdeztük, s a következő választ kaptuk: — A kukoricának a legjobbkor jött a napraforgótáblák is szépek, másfél hét múlva virágnak. E növény növekedésén egy kicsit lendít a csapadék, de hazamosabb esős időszak csak a tápanyag- és leveletbetegségeknek kedvezne. A termés nagyság jó előjele, hogy a cukorrépatáblák már május végén „borultak”, a mostani eső kedvez nekik. A lucernának — mely többnyire mindenütt túl van a második kaszálatán — jól tesz az eső a korábbi szárazságban megkezdődött felszűgölés ellen. A burgonya teltségét egyelőre növeli a csapadék, de a túlzott mennyiségű eső a burgonyavész jelentkezését segítené elő. A virágzás, termésérés és betakarítás késleltetése miatt nem hasznos az eső a hüvelyeseknek, különösen a lóbabnak. Csak a konzervgyári zöldborsó kései fajtáinak zseneségét növeli az eső, és a szójának sem árt. A gabonafélék közül a kései búzafajtáknak segít, a koraiak a csapadékkal csak a szemszorulást kerülik el, de a szemek már nem tudnak telni. Huzamosabb eső — 1980-hoz hasonlóan — a kalászfuzáriumnak kedvezne. A rozsnak csak a tartós csapadék árthatna, mert elkezdődne a táblákon a kicsirázás. Az eső hátráltatja az őszi árpa betakarítását, bár a növényállomány jól áttelelt, sűrű, de kicsi a szárszilárd-sága, és emiatt sok helyen meg van dölve. Általában késlelteti a csapadék a gabonafélék aratását.

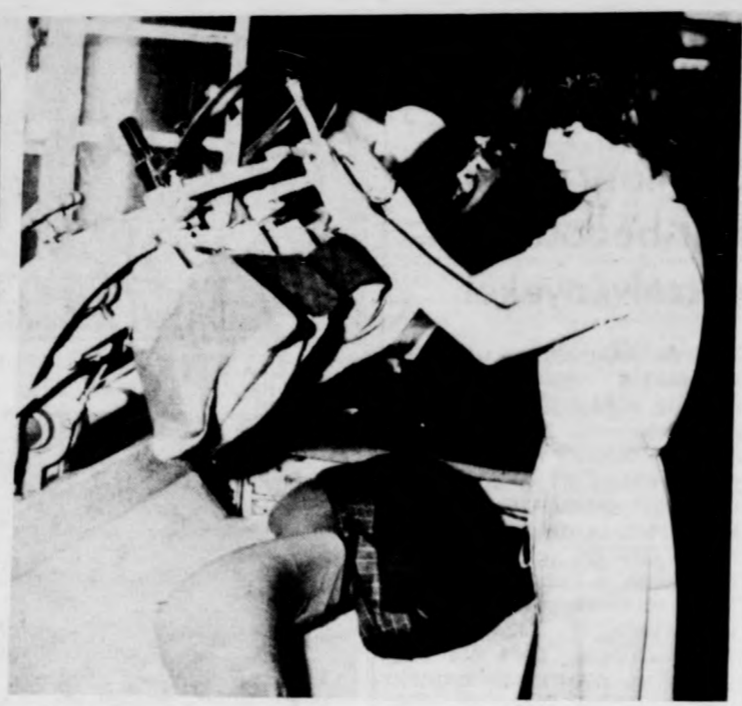
A hónap végéig még megújíthatók a lakásigénylések

Június 30-ig még megújíthatók a lakásigénylések. Ezt azoknak kell megtenniük, akik 1982. december 31-ig nyújtottak be igénylést, és nem szerepelnek az ideai végleges névjegyzékben. Tehát azoknak is, akik ideiglenes jelleggel kaptak lakást (például az ifjú házaspárok otthonában), vagy a nyugdíjasok házába jelentkeztek. Az igényléseket a megyei tanács városi hivatalában lehet benyújtani (Debrecen, Beloiannisz u. 2.) kedden 13-tól 16.30 óráig, szerdán 8-tól 16.30 óráig, pénteken 8-12 óra között. Akik június végéig sem újítják meg igénylésüket, és nem fizetik be az igénylési letétet, kiesnek az igénylők közül.

Tűzoltóversenyek

Június első felében meggyék három járásában tartották meg az önkéntes és vállalati tűzoltók járási, illetve városi szintű versenyét. A berettyóújfalui járási versenyen 360-an, a püspökkladányi versenyen 190-en, az elmúlt hét végén pedig a debreceni járási versenyen 390-en vettek részt. Külön értékelték az önkéntesek, a vállalati tűzoltók, a férfiak, a nők és az ifjúsági rajok vetélkedését. Ezek szerint, az önkéntes férfiak közül elsők lettek Kaosa, Vámospécs és Tépe rajai. A három járásban Báránd, Balmazújváros és Konyár önkéntesei lettek másodikok, míg Nagyrábé Tiszacsege és Zsáka férfirajjai szereztek meg a harmadik helyezést. D-kategóriában a női rajok közül Kőröscsapát lettek az elsők. A B-kategóriában Kaba, Hajdúsámson és Csökmő fiúrajai lettek elsők, Nagyrábé és Berekbőszörmény rajai pedig másodikok.

A három járásban a vállalati tűzoltóságok D-kategóriájú férfi rajjai közül elsők lettek: Debrecen: TITÁSZ, Kaba: cukorgyár, Berettyóújfalui: ELZETT. Másodikok lettek: Debrecen: Húsiipari Vállalat, Báránd: VBKN Üzem, Komádi: Kendergyár. Harmadik helyezést érték el: Debrecen: Jár-műjavító Üzem, Berettyóújfalui: állami gazdaság. A vállalati tűzoltóságok női rajjai közül első helyezést lettek a komádi kendergyár és a hajdúdorogi papírüzem csapata. C-kategóriában férfirajok közül a Biharkeresztési Állami Gazdaság bizonnyult a legjobbnak.

Új vasalógépsor

Komplett vasalógépsort állítottak munkába a Debreceni Ruhagyár Kossuth üzemében. A gépek sokoldalú munkára alkalmasak. A vasalógépsor nagyban megkönnyíti és meggyorsítja a vasalónők munkáját, hiszen naponta háromszáz-háromszázötven öltöny kabátját vasalják le rajta. A gépsor üzembe állításával ötven húsz vasalónő korábbi munkáját végzik. A gépeken jelenleg a Kanadába exportálandó öltönyök kabátját vasalják, amelyből modellenként ezer-ezeröttszáz és kétezres tételre rendelt az amerikai kereskedelmi partner.

Farkas János

Kitört a szünidő!

Kollégám mondja ezt, s közben szigorú atyai kézzel telgegeti gyermekeit a folyosón. Most halásza ki őket az egyik szobából, véltén, hogy ott már eleget szórakoztak és szórakoztattak. Mondatát enyhé bűnbánó hangszíjjal ejti, valahogy így: Mit tegyünk, ez van! Gyerekük ott, gyerek ott, gyerek mindenütt. A legjobbnak mondja, hamarosan magam is beteretgetem majd gyerekeim egyikét-másikat ide, s amíg ez halasztható, telefonon intézkedem. Hogy milyen ügyekben? Például: beágyaztak-e már? Vissznek-e kulcsot magukkal a játszótérre? Rajta van-e a lánc az ajtón? Csak egymást ütök, vagy a pohárnak telefonsüketítő csengése azt jelzi, hogy török-zúdídik kis otthonunk is? A sebhintőpor elfogyott, a vesztés feléledjen meg egyelőre a seb kitelése! Ebédet megmelegíteni, nem hidegen, állva, illetve kézbe, az udvaron megenni! Tenedés, a tiz forint egyheti s nem a mai napi szepézn, mindegy, hogy Peti, a szomszédból mennyit kapott!

A dörgegelmek, utasítások, kérdések és válaszok listája hosszú és közsímet, mátlól százezrek mondják, hallgatják sáhalozva, rémulnán, mérgesen, csitítón, a szülői lelkek valamelyes megnyugtatósára, a munkahelyi telefonszámlák kárára. Kitört a szünidő!

EGYRE TÖBB A FÖLDREN-GÉNÉS. 1982-ben több mint 400 földrendés következettben 3338 ember halt meg a Földön. Tavaly decemberben Jemen északi részén 1500 ember halálával járó földrendés volt.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO
BUDAPEST, 2.: 15.27 Műsorismertetés. 15.30-20.55 Veszprémi tévéfalóalkozó. 15.30 Szegény Avroszmov. Tévétájk (ism.). 16.40 Amíról, a pesti Broadway meséi. II. rész (ism.). 18.10 Az egnek madarai mozidulatók. Rövidjátékfilm (ism.). 18.35 Hölgyek, urak, lehet, lehet!... Paudits Béla műsora. 19.05 Giorgia. Örkeny István kisregényének tévéfilmváltozata (ism.). 20.55 Tv-híradó. 2. 21.15 Nürnberg. 1946. Dokumentumfilm. 22.45 Képzés.
POZSONY, 2.: 8.55 Helyszíni közvetítés a prágai békekongresszusról. 11.00 A békekongresszus stúdiója. 16.15 A békekongresszus stúdiója. 13.30 A fiatalok dala. 16.55 A tudomány és a technika világa. 18.00 Közép-szlovákiai magazin. 18.30 Mezőgazdasági magazin. 19.30 Tv-híradó. 20.30 Vikend, szülők nélkül. Cseh filmvígjáték. 22.00 Világhíradó. 22.15 Egy kis muzika. 22.30 Közvetítés a prágai békekongresszusról, felvételei.
BUDAPEST, 1.: 15.57 Műsorismertetés. 16.00 Hírek. 16.05 Állatkölykök. 16.15 Budapesti pedagógusok tanácskozása. 16.50 Kuckó. 17.30 „Emlékszel még?...” 17.50 Képzés. 18.00 Sportműzeum. 18.20 Reklám. 18.25 Földzók. 18.55 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... 19.30 Tv-híradó. 20.00 Árdóndgós fickó. Francia tévéfilm sorozat. Voltaire életéről. VI/4. rész: Vihar Poroszországban. 20.55 Stúdió '83. 22.10 Alom egy csatornáról. 23.00 Tv-híradó. 3.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: CSUBÁK ZOLTÁN — TELEFON 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Időnként felszakadozik a felhőzet, szórványosan várható eső, zápor, egy-két helyen zivatar. Az északi szél helyenként megélelnk. A legmagasabb nappali hőmérséklet általában 18-23 fok között valószínű. Távolabbi kilátások szerint: Fokozatosan felszakadozik a felhőzet, s egyre több nap-sütés várható. Csak elszórtan alakulhat ki záporosó. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11-16 fok között alakul, a legmagasabb nappali hőmérséklet 22-27 fok között várható.

1983. JÚNIUS 21., KEDD ALAJOS NAPJA
A Nap kel 4.46 — nyugszik 20.45 órakor (Debreceni adatok: 4.36 és 20.31 óra)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz évvel ezelőtt, 1883. június 21-én született, és 75 éves korában, 1958-ban hunyt el Fjodor Gladkov szovjet-orosz regényíró, elbeszélő. Szegényparaszti családban született; tanítóképzőt végzett, s a századforduló éveiben vidéken tanítókodott. A forradalmi mozgalomban való részvétele miatt bebörtönözték, majd száműzték. Már első munkájában is a kor vezető társadalmi kérdéseit foglalkoztatták, s írásában az elnyomó cári rend ellen emelte fel szavát. Elbeszélő művésze az Októberi Forradalom után új vonásokkal gazdagodott. 1925-ben jelentette meg Cement című világsiker aratott regényét, a szocialista realista irrodalom kiemelkedő alkotását. Az Energiák című regényében szintén idősebb társadalmi problémákkal foglalkozik; a modern technika megteremtésének, az emberek újfajta kapcsolatának kérdéseit vizsgálja. A honvédő háború idején íródott Esku című regénye a front és a háttér közötti éleves kapcsolatának, erkölcsi egy-ségének állít emléket. Önéletrajzi elemekkel átszőtt trilógiájában (Gyermekkorom foglaltam, Szabad élet, Nehez esztendő) sokszínű, realista képet fest az orosz falu életéről a századforduló éveiben.

JÁTEKKESZÍTŐ FOG-LALKOZÁS. Ma, kedden 15 órától kisgyermek részére játékkészítő foglalkozást tartanak az Újkerti úttörőházban az Újkerti Általános Művelődési Központ rendezésében.

KISFILMEK A VAKÁCIÓ. B.A.N. június 22-én, szerdán 9.30 órától a derecskei úttörőházban kisfilmeket vetítenek a helybeli vakációzó általános iskolásoknak.

ARANYLAKODALOM. Karácsony Mózés és felesége; Varga Mária Debrecenben a Hortobágy utca 7. számú házukban ünnepelték a közel-múltban házasságkötésük ötvenedik évfordulóját. Az idős házaspárt a családi ünnepeken négy gyermekük, hét unokájuk és egy deduno-kájuk köszöntötte.

Kisiparosok adója
A Hajdú-Bihar megyei Tanács V. B. pénzügyi osztálya közli: A kisiparosok jövedelem- és forgalmi adójának 1983. évi megállapítását tartalmazó lajstromokat az érdekeltek június 21-30. között megtekinthetik a KIOSZ Hajdú-Bihar megyei adóközösségében (Debrecen, Monti ezredes utca 3. szám), valamint a KIOSZ-alapszervezetek helyiségeiben. Ahol nincs KIOSZ-alapszervezet, ott a községi tanács adóügyi csoportjánál függesztik ki a lajstromokat.

CSINÁLD MAGAD. Június 22-én, szerdán 19 órától Csináld magad címmel alkotóestre kerül sor a hajdúbo-szorményi művelődési központ ifjúsági klubjában.

FILMKÜLÖNLEGESÉG. Június 27-től július 6-ig szerepel a debreceni mozisorozán a Jézus Krisztus szupersztár című amerikai filmkülönlegesség. A nagy érdeklődésre való tekintettel a debreceni filmszínházban négy napra előre lehet jegyet váltani.

CSÖKKEN A TERMŐFÖLD A „HARMADIK VILÁGBAN”. Elsősorban a talaj eróziója miatt előreláthatólag 20 százalékkal csökken az élelmiszertermelésre alkalmas művelhető terület az elmaradott országokban. A kutatók szerint az ezredfordulón legalább 30 afrikai állam nem tudja majd állampolgárait élelmisszerrel ellátni.

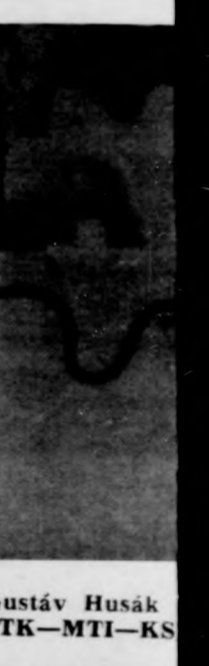
14 évesek fóruma

A földési művelődési otthon klubhelyiségében 14 évesek fórumát rendezték az elmúlt napokban. A rendezvényen a nyolcadik osztályosok klubjának tagjai községi vezetőkkel találkoztak. A fórum résztvevői a párt, a tanács, a Hazafias Népfőnt, a művelődési otthon, a szövetkezetek, a Vöröskereszt és a KISZ képviselői voltak. A nyolcadik osztályban Állampolgári ismeretek című tantárgyat is tanulnak, így a fiatalok a község vezetőinek több közérdeklő kérdést tettek fel. Érdeklődtek a község kommunális feladatairól, Földes és Sáp fejlesztéséről, a szövetkezetek működéséről. Szolgáltatásokkal és áruellátással kapcsolatos kérdések is elhangzottak. Szó esett a környezetvédelemről, az utak karbantartásáról, a fürdő korszerűsítéséről, s szorgalmazták az ifjúsági park építését. A sikeres fórum elősegítette a végzős fiatalok helyismeretét, ezért a klub vezetői úgy határoztak, hogy minden évben megrendezik a 14 évesek fórumát.

KÖZLEMÉNYEK

Méhészek! Akik a nemzetközi méhnyésztési kongresszuson és kiállításán részt kívánunk venni, június 25-ig jelentkezzenek a kedvezményes belépőjegyek biztosítása érdekében — AFÉSZ felvásárlási iroda, Csap u. 3. sz. alatt. (x)
„Belkereskedelmi Szállítási Vállalat Anyagárvétel 118 1367 Budapest, V., Révay u. 24. sz. MNB 215-06709” lenyomatú aruárvévo bélyegző elvesztett. 1983. június 10-től érvénytelen! (x)

Hatalmát váltotta megnyitotta

Amit saját karbantartás

Az év elején feldolgozó kampusba a kabai Hajdúgyár. Amint az a raknál természetesen répa „eltüntetésére” zákezdtek az érszét kitöltő munkálatokhoz, a millió forintot szpek, berendezések és felújítására, szzetői remélik, hogy költségkereten belül dani a feladatokat. 1983-ban új munkabálat ki a karbantartásában. Előbb genként és szakmérték a munkálatokat, majd a karbantartó végző munkacsopramját dolgozták sés és a rendelők munkaidő összev kiderült, hogy mteken kell pótlóla rások után nézni munkában segített zöket az Epité Szervezési Intézet vel) közösen kifejti mitőgépes rendszer minden gépegység külön nyilvántartásra fordított munkanyagfelhasználást, a munkások törzsszámlója. „Csak mi ki — mondta Madló főmérnök —, hogy óriási adattömeget dolgozni. Optimális sokra az emberi hataghatkozva nem nánk.”
A havonta elkész mutatók egy részvetlen termélmunkáját könnyítisik része az üzemi zetőknek ad hasinformációkat, de táblák a vállalat vmára is — pontos tatva a karbantartásról, a tervezett tartásáról.
Egyelőre jól hal